

Державна служба статистики України

ЗАТВЕРДЖЕНО

**Наказ Державної служби
статистики**

09 липня 2020 р. № 204

**МЕТОДОЛОГІЧНІ ПОЛОЖЕННЯ З ОРГАНІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО
СТАТИСТИЧНОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ
"РІЧНІ НАЦІОНАЛЬНІ РАХУНКИ"**

Київ – 2020

Державна служба статистики України

Відповідальний за випуск – директор департаменту статистики національних рахунків Державної служби статистики України Нікітіна І. М.

Методологічні положення з організації державного статистичного спостереження "Річні національні рахунки" (далі – Методологічні положення) містять основні положення та опис методів, які використовуються при проведенні державного статистичного спостереження із зазначеного питання.

Методологічні положення підготували працівники департаменту статистики національних рахунків Держстату.

Методологічні положення схвалені Комісією з питань удосконалення методології та звітної документації Держстату (протокол від 10.04.2020 № КПУМ/4-20).

Державна служба статистики України

- адреса: вул. Шота Руставелі, 3, Київ, 01601
- телефон: (044) 287-24-22
- факс: (044) 235-37-39
- електронна пошта: office@ukrstat.gov.ua
- вебсайт: www.ukrstat.gov.ua

Зміст

	Стор.
Передмова.....	5
I. Загальні положення.....	6
II. Визначення термінів. Скорочення.....	6
1. Операції з товарами і послугами (P).....	6
2. Розподільчі операції (D).....	8
3. Інші зміни в активах (K).....	11
4. Балансуючі статті (B).....	12
5. Нефінансові активи (AN).....	13
6. Фінансові активи та пасиви (зобов'язання) (AF).....	15
7. Скорочення.....	17
III. Мета й основні характеристики державного статистичного спостереження.....	17
IV. Джерела інформації державного статистичного спостереження....	18
V. Методологічні основи державного статистичного спостереження	19
1. Групування інституційних одиниць.....	19
2. Межі виробничої діяльності.....	20
3. Показники операцій, активів та балансуючих статей	21
4. Правила обліку.....	22
5. Послідовність рахунків.....	23
VI. Складання рахунків поточних операцій.....	24
1. Рахунок виробництва.....	24
2. Рахунок утворення доходу.....	25
3. Рахунок розподілу первинного доходу.....	26
4. Рахунок вторинного розподілу доходу.....	27
5. Рахунок перерозподілу доходу в натурі.....	29
6. Рахунок використання наявного доходу та рахунок використання скоригованого наявного доходу	29
7. Зовнішній рахунок первинного доходу та поточних трансфертів	30
VII. Складання рахунків нагромадження.....	31
1. Рахунок капіталу.....	31
2. Фінансовий рахунок.....	32
3. Рахунки інших змін в активах.....	33
VIII. Баланси.....	35
IX. Інші варіанти представлення даних національних рахунків.....	35
1. Рахунок товарів і послуг.....	35
2. Інтегрована таблиця національних рахунків.....	36
3. Таблиця "Доходи та витрати населення".....	36
4. Інформація для Програми міжнародних зіставлень.....	37
X. Забезпечення конфіденційності статистичної інформації державного статистичного спостереження.....	38
XI. Поширення результатів державного статистичного спостереження	39

ХІІ. Перегляд даних національних рахунків	40
Додатки:	
Додаток 1. Показники для публікації річних національних рахунків.....	42
Додаток 2. Джерела інформації для проведення розрахунків річних національних рахунків.....	45
Додаток 3. Послідовність рахунків	50
Додаток 4. Взаємозв'язок рахунків та балансуючих статей.....	51
Додаток 5. Таблиці зведених національних рахунків.....	52
Додаток 6. Інформація та її джерела для розрахунку доходу від власності.....	56
Додаток 7. Розподіл поточних податків на доходи, майно за інституційними секторами економіки.....	60
Додаток 8. Інформація та її джерела для розрахунку інших поточних трансфертів.....	63
Додаток 9. Інформація та її джерела для розрахунку капітальних трансфертів.....	68
Додаток 10. Інформація та її джерела для розрахунку придбання за виключенням вибуття невикористаних нефінансових активів	70
Додаток 11. Інформація та її джерела для рахунків інших змін в активах та балансу нефінансових активів	71
Додаток 12. Інформація та її джерела для рахунків інших змін в активах та балансу фінансових активів і пасивів.....	75
Додаток 13. Таблиця "Баланс нефінансових активів", таблиця "Баланс фінансових активів і пасивів".....	78
Додаток 14. Інтегрована таблиця національних рахунків.....	79
Додаток 15. Таблиця "Доходи та витрати населення".....	87
Список використаних джерел.....	88

Передмова

Метою розроблення Методологічних положень є визначення методології розрахунку річних показників національних рахунків України, формування інтегрованих таблиць і поширення результатів державного статистичного спостереження "Річні національні рахунки".

Методологічні положення складаються з передмови, дванадцяти розділів, додатків та списку використаних джерел. Вони містять визначення термінів, опис мети й основних характеристик, джерел інформації, методологічних основ і методів проведення розрахунку, перегляду і забезпечення конфіденційності даних та поширення результатів спостереження.

Методологічні положення призначені для використання органами державної статистики, а також можуть бути корисними для інших зацікавлених користувачів.

I. Загальні положення

1. Методологічні положення визначають сукупність методів складання та порядок поширення результатів державного статистичного спостереження "Річні національні рахунки".

2. Річні національні рахунки послідовно відображають виробництво, розподіл та використання доходу, нагромадження капіталу, рух нефінансових і фінансових активів і пасивів (зобов'язань) в економіці країни за звітний рік.

3. Система національних рахунків (СНР) – набір взаємопов'язаних, послідовних та інтегрованих макроекономічних рахунків, балансів і таблиць, який ґрунтується на міжнародно узгоджених термінах, визначеннях, класифікаціях та правилах обліку. Показники СНР концептуально гармонізовані з платіжним балансом, статистикою державних фінансів та іншими розділами макроекономічної статистики. Інформація річних національних рахунків використовується для аналізу стану економіки та для формування економічної політики.

4. Методологічні положення ґрунтуються на нормах законів України "Про державну статистику" [1], Принципах діяльності органів державної статистики [5], Методологічних положеннях щодо забезпечення статистичної конфіденційності в органах державної статистики [6]. При їхній розробці враховані положення міжнародних стандартів Системи національних рахунків ООН 2008 року [7] та Регламенту (ЕС) від 21.05.2013 № 549/2013 Європейського Парламенту і Ради щодо Європейської системи національних та регіональних рахунків 2010 року [8], методологічні документи Держстату зі статистики національних рахунків [9–12].

II. Визначення термінів. Скорочення

Для цілей цих Методологічних положень показники та їх кодові позначення (додаток 1) вживаються відповідно до міжнародних стандартів Системи національних рахунків ООН 2008 року [7] та Європейської системи національних та регіональних рахунків 2010 року [8] у значеннях, що наведені у підрозділах 1–6 цього розділу.

1. Операції з товарами і послугами (Р)

1. Випуск (Р.1) – загальний обсяг продукції, що є результатом виробничої діяльності одиниць-резидентів у звітному періоді. У національних рахунках розглядаються три види випуску: ринковий випуск (Р.11), випуск продукції для власного кінцевого використання (Р.12) та неринковий випуск (Р.13). Випуск для економіки в цілому обчислюють у ринкових цінах, які отримують, додаючи до основної ціни податки на продукти за виключенням субсидій на продукти.

2. Проміжне споживання (P.2) – товари і послуги, спожиті як ресурси у процесі виробництва, за винятком основних засобів, використання яких ураховується як споживання основного капіталу.

3. Кінцеві споживчі витрати (P.3) – витрати інституційних одиниць-резидентів на придбання товарів та послуг, які використовуються для задоволення індивідуальних або колективних потреб.

4. Кінцеві споживчі витрати сектору домашніх господарств (S.14) складаються з індивідуальних споживчих витрат (P.31) домашніх господарств – резидентів на спожиті товари та послуги, одержані шляхом придбання, отримані у натуральній формі та вироблені для власного використання.

5. Кінцеві споживчі витрати сектору загального державного управління (S.13) складаються з індивідуальних (P.31) та колективних споживчих витрат (P.32). Індивідуальні кінцеві споживчі витрати пов'язані з наданням домашнім господарствам товарів та послуг безкоштовно або за економічно незначущими цінами, а колективні – з виробництвом неринкових товарів і послуг, які надаються значним групам населення або суспільству в цілому.

6. Кінцеві споживчі витрати сектору некомерційних організацій, що обслуговують домашні господарства (S.15), складаються з індивідуальних (P.31) товарів та послуг, вироблених ними, за винятком реалізованих, а також придбаних у ринкових виробників для безоплатної або пільгової передачі домашнім господарствам.

7. Фактичне кінцеве споживання (P.4) складається з фактичного індивідуального кінцевого споживання (P.41) домашніх господарств та фактичного колективного кінцевого споживання (P.42) сектору загального державного управління.

8. Фактичне індивідуальне кінцеве споживання (P.41) домашніх господарств уключає індивідуальні кінцеві споживчі витрати домашніх господарств, органів державного управління, які надають послуги для індивідуального споживання, та некомерційних організацій, що обслуговують домашні господарства.

9. Фактичне колективне кінцеве споживання (P.42) – це кінцеві споживчі витрати органів державного управління, які надають послуги колективного характеру.

10. Валове нагромадження капіталу (P.5g) складається з валового нагромадження основного капіталу (P.51g), зміни запасів матеріальних оборотних коштів (P.52) та придбання за виключенням вибуття цінностей (P.53).

11. Валове нагромадження основного капіталу (P.51g) – придбання виробниками-резидентами, за вирахуванням вибуття, основних засобів протягом звітної періоду, включаючи збільшення вартості невироблених активів, отримане в результаті виробничої діяльності підприємців або інституційних одиниць.

12. Споживання основного капіталу (P.51c) – зниження протягом звітної періоду поточної вартості основних засобів, які знаходяться у власності або користуванні виробника, внаслідок їхнього фізичного і морального зносу або випадкових пошкоджень.

13. Зміна запасів матеріальних оборотних коштів (P.52) – зміна виробничих запасів, незавершеного виробництва, готової продукції та товарів для перепродажу. Розраховується за даними про наявність запасів у середніх цінах звітної періоду як різниця між вартістю запасів на кінець і на початок періоду.

14. Придбання за виключенням вибуття цінностей (P.53) – придбання за виключенням продажу товарів, які переважно не використовуються для виробництва чи споживання, не втрачають вартості з плином часу при нормальних умовах і використовуються насамперед як засіб заощадження коштів (ювелірні вироби, дорогоцінне каміння, твори мистецтва тощо).

15. Експорт товарів і послуг (P.6) складається з операцій з продажу, передачі на бартерних умовах та подарунків товарів і послуг від резидентів нерезидентам.

16. Імпорт товарів і послуг (P.7) складається з операцій з продажу, передачі на бартерних умовах та подарунків товарів і послуг від нерезидентів резидентам.

2. Розподільчі операції (D)

1. Оплата праці найманих працівників (D.1) – винагорода у грошовій або натуральній формі, нарахована роботодавцем працівнику за роботу, виконану протягом звітної періоду. Складається із заробітної плати (D.11), фактичних (D.121) та умовно обчислених (D.122) внесків наймачів на соціальне страхування.

2. Заробітна плата (D.11) охоплює всі види винагороди за працю, включаючи премії, надбавки, доплати, нараховані в грошовій і натуральній формі.

3. Фактичні внески наймачів на соціальне страхування (D.121) складаються із платежів, які здійснюють суб'єкти економічної діяльності до Пенсійного фонду, Фонду соціального страхування і Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття.

4. Умовно обчислені внески наймачів на соціальне страхування (D.122) є еквівалентом соціальним допомогам, що виплачують роботодавці безпосередньо своїм працівникам, колишнім працівникам або їх утриманцям, які мають на це право, за рахунок власних коштів без залучення третьої сторони.

5. Податки на виробництво та імпорт (D.2) – платежі, які стягують органи загального державного управління, ураховуючи обсяги виробництва та імпорту товарів і послуг, використання робочої сили, володіння чи використання земельних ділянок, будівель або інших активів у виробництві. Податки на виробництво та імпорт складаються з податків на продукти (D.21) та інших податків, пов'язаних з виробництвом (D.29).

6. Податки на продукти (D.21) підлягають сплаті за одиницю товару або послуги, що виробляються чи продаються.

7. Інші податки, пов'язані з виробництвом (D.29), підприємства сплачують у результаті здійснення виробничої діяльності, незалежно від кількості чи вартості вироблених чи проданих товарів і послуг. Інші податки, пов'язані з виробництвом, можуть нараховуватися на земельні ділянки, основні засоби, залучення найманих працівників, на певні види діяльності чи операції.

8. Субсидії на виробництво та імпорт (D.3) – поточні платежі, які органи загального управління здійснюють на користь виробників-резидентів. Субсидії на виробництво та імпорт складаються із субсидій на продукти (D.31) та інших субсидій, пов'язаних з виробництвом (D.39).

9. Субсидії на продукти (D.31) надаються на одиницю вироблених чи імпортованих товарів або послуг.

10. Інші субсидії, пов'язані з виробництвом (D.39), складаються із субсидій, за винятком субсидій на продукти, які виробники-резиденти отримують у результаті їхньої участі у виробництві.

11. Дохід від власності (D.4) складається з первинних доходів, які одержують власники фінансових активів і матеріальних невироблених активів (земля, надра, майнові права тощо) від надання їх у користування іншим інституційним одиницям. До нього включають: проценти (D.41); розподілений

дохід корпорацій (D.42), з них дивіденди (D.421) та вилучення доходів квазікорпорацій (D.422); реінвестовані доходи від прямих іноземних інвестицій (D.43); інші інвестиційні доходи (D.44), з них інвестиційні доходи, що належать власникам страхових полісів (D.441); орендну плату (D.45), яку одержують власники землі, надр та інших матеріальних невироблених активів від здачі їх в оренду іншим інституційним одиницям.

12. Поточні податки на доходи, майно тощо (D.5) складаються з податків, що регулярно сплачують інституційні одиниці секторів нефінансових корпорацій, фінансових корпорацій, домашніх господарств та іншого світу після отримання прибутку, та інших доходів, а також у зв'язку з володінням майном та іншими причинами. До їхнього складу включаються: податки на прибутки суб'єктів господарювання; податок з доходів фізичних осіб тощо.

13. Внески на соціальне страхування (D.61) включають фактичні та умовно обчислені внески наймачів на соціальне страхування до секторів-роботодавців, платежі до недержавних пенсійних фондів та додаткові збори на обов'язкове державне пенсійне страхування з окремих видів господарських операцій.

14. Соціальні допомоги, крім допомог у натурі (D.62) – поточні трансферти, які одержують домашні господарства для задоволення потреб, що виникають при настанні певних подій або обставин, наприклад, таких як хвороба, безробіття, вихід на пенсію або за певних сімейних обставин тощо.

15. Соціальні трансферти в натурі (D.63) – товари і послуги, які одиниці сектору загального державного управління та некомерційних організацій, що обслуговують домашні господарства, надають окремим домашнім господарствам за пільговими цінами. Вони включають індивідуальні споживчі витрати (P.31) цих секторів і складаються з неринкової продукції органів загального державного управління або некомерційних організацій, що обслуговують домашні господарства, а також ринкової продукції, придбаної органами загального державного управління або некомерційних організацій, що обслуговують домашні господарства, для передачі домашнім господарствам.

16. Інші поточні трансферти (D.7) – це чисті страхові платежі, крім страхування життя (D.71); страхові відшкодування, крім страхування життя (D.72); поточні трансферти між органами державного управління (D.73); поточне міжнародне співробітництво (D.74) та різні поточні трансферти (D.75).

17. Коригування на зміни чистої вартості активів домашніх господарств у недержавних пенсійних фондах (D.8) відображає операції, які стосуються прав на пенсійні активи домашніх господарств у недержавних пенсійних фондах.

18. Капітальні трансферти (D.9) – некомпенсовані операції з коштами, наданими і одержаними інституційними одиницями з метою фінансування фінансових або нефінансових активів. Капітальні трансферти включають податки на капітал (D.91), інвестиційні дотації (D.92) та інші капітальні трансферти (D.99).

3. Інші зміни в активах (K)

1. Економічне виникнення активів (K.1) – збільшення обсягів вироблених і невироблених активів, яке не є результатом виробництва. До нього входить: перша реєстрація історичних пам'яток, цінностей; виявлення родовищ корисних копалин; передача природних ресурсів до складу економічних активів; зміна якості природних ресурсів унаслідок зміни їхнього економічного призначення; первинне виникнення вартості переданих договорів, лізингу, ліцензій та дозволів; зміна вартості нематеріальних і маркетингових активів інституційних одиниць, проданих за цінами, які перевищують їхні власні кошти.

2. Економічне зникнення невироблених нефінансових активів (K.2) – це вичерпання природних ресурсів, часткове списання вартості придбаних нематеріальних і маркетингових активів, закінчення строків дії переданих договорів, лізингу, ліцензій та дозволів.

3. Втрати внаслідок катастроф (K.3) відображають руйнування економічних активів внаслідок стихійного лиха, військових дій, заворушень та інших політичних подій, техногенних катастроф.

4. Некомпенсовані конфіскації (K.4) відбуваються, коли уряд або інші інституційні одиниці оволодівають активами інших інституційних одиниць без повної компенсації з причин, які не пов'язані з оплатою податків, штрафів та інших зборів.

5. Інші зміни в обсязі нефінансових активів, не віднесені до інших угруповань (K.5) – вплив непередбачуваних подій на економічну вартість активів: зниження вартості основних засобів, яке перевищує споживання основного капіталу, унаслідок непередбаченого старіння, збитку, інших подій, які не є катастрофічними.

6. Зміни у класифікації (K.6) включають зміни обсягів активів унаслідок перекласифікації інституційної одиниці, яка є власником цих активів, за інституційними секторами економіки, або внаслідок змін у класифікації активів і пасивів (зобов'язань).

7. Номінальний холдинговий прибуток/збиток (К.7) – це вартість економічної вигоди, що надходить власнику активу, без будь-якої його трансформації, в результаті зміни його ціни за певний період часу. Номінальний холдинговий прибуток, що є від'ємною величиною, називається холдинговим збитком.

4. Балансуючі статті (В)

1. Валовий внутрішній продукт (В.1*г) – це інтегрований показник економічного розвитку країни, який характеризує результат виробничої діяльності резидентів у межах економічної території країни й вимірюється сукупною вартістю товарів та послуг, виготовлених ними для кінцевого використання.

2. Валова додана вартість (В.1g) – дорівнює різниці між випуском та проміжним споживанням. Визначається також як сума первинних доходів, одержаних у результаті участі в процесі виробництва: оплати праці найманих працівників, інших податків за виключенням інших субсидій, пов'язаних з виробництвом, та валового прибутку, змішаного доходу.

3. Валовий прибуток (В.2g) – відображає первинний дохід, одержаний корпораціями в результаті участі в процесі виробництва, до вирахування з нього процентів або інших доходів від власності.

4. Змішаний дохід (В.3g) відображає первинний дохід, одержаний некорпоративними підприємствами сектору ДГ, у складі якого неможливо відокремити оплату праці від прибутку власника або підприємця.

5. Валове сальдо первинних доходів (В.5g) – загальний первинний дохід, одержаний інституційними одиницями-резидентами, який складається з оплати праці найманих працівників, податків за виключенням субсидій на виробництво та імпорту, доходів від власності (одержаних за виключенням сплачених), валового прибутку та змішаного доходу.

6. Валовий національний дохід (В.5*г) – підсумок валового сальдо первинного доходу, одержаного інституційними одиницями-резидентами. Відрізняється від ВВП на суму первинного доходу, одержаного одиницями-резидентами від іншого світу, за виключенням первинного доходу, сплаченого інституційними одиницями-резидентами на користь одиниць-нерезидентів.

7. Валовий наявний дохід (В.6g) – це первинний дохід за вирахуванням податків та інших обов'язкових платежів (поточних податків на доходи, майно, відрахувань на соціальні заходи, соціальних виплат й інших поточних трансфертів), сплачених одиницями-резидентами, включаючи поточні трансфери, одержані одиницями резидентами від іншого світу, тобто кошти,

що використовуються на споживання й заощадження. Реальний наявний дохід – це наявний дохід з урахуванням цінового фактору.

8. Валовий скоригований наявний дохід (B.7g) відрізняється від валового наявного доходу за секторами домашніх господарств, загального державного управління та некомерційних організацій, що обслуговують домашні господарства, на суму соціальних трансфертів у натурі, проте дорівнює йому в цілому по економіці.

9. Валове заощадження (B.8g) – частина валового наявного доходу, скоригована на зміни чистої вартості активів домашніх господарств у недержавних пенсійних фондах, яка не використана на кінцеве споживання товарів та послуг. Залежно від співвідношення наявного доходу і кінцевих споживчих витрат заощадження може бути позитивним або від’ємним.

10. Чисте кредитування, чисте запозичення (B.9) – різниця між загальними доходами і витратами інституційного сектору, яку він спрямовує на кредитування чи запозичує в інших секторів економіки або іншого світу для фінансування власних нефінансових операцій. Цей показник є балансуючою статтею рахунку капіталу та фінансового рахунку. На практиці між цими балансуючими статтями може утворитись статистична розбіжність.

5. Нефінансові активи (AN)

1. Нефінансові активи (AN) – активи, що знаходяться в індивідуальній або колективній власності інституційних одиниць і надають можливість власникам для отримання економічних вигід від володіння або використання протягом певного періоду.

2. Вироблені нефінансові активи (AN.1) – нефінансові активи, які є продуктами виробничих процесів. Вироблені нефінансові активи складаються з основних засобів, запасів та цінностей.

3. Основні засоби (AN.11) – вироблені нефінансові активи, які використовуються багаторазово або безперервно у виробничих процесах більше одного року. До основних засобів належать житлові будівлі; інші будівлі та споруди; машини та обладнання; системи озброєння; культивовані біологічні ресурси та продукти інтелектуальної власності.

4. Житлові будівлі (AN.111) – будівлі, які повністю або здебільшого використовуються для проживання, включаючи допоміжні споруди, такі як гаражі, а також усе постійне обладнання, що зазвичай встановлюють у житлових приміщеннях. До житла також належать плавучі будинки, баржі, пересувні будинки та будинки-фургони, які використовуються домашніми господарствами як основне місце проживання.

5. Інші будівлі та споруди (AN.112) – будівлі нежитлового призначення, включаючи допоміжні споруди та обладнання, які є невід’ємними частинами споруд, а також вартість розчищення будівельного майданчику та підготовчі роботи. До інших будівель і споруд також належать шахти, тунелі та інші споруди, пов’язані з видобутком мінеральної сировини та енергетичних ресурсів; морські дамби, осушувальні канали, дамби для захисту від повеней тощо; вартість заходів, які ведуть до покращення землі або запобігають її погіршенню.

6. Машини та обладнання (AN.113) включають транспортне обладнання, обладнання для інформаційних та комунікаційних технологій та інші машини та обладнання, крім тих, що були придбані домашніми господарствами для кінцевого споживання.

7. Системи озброєння (AN.114) – засоби доставки зброї та інше обладнання, таке як військові кораблі, підводні човни, військова авіація, танки, носії ракет, пускові установки тощо. Зброя одноразового використання, яка забезпечує стримування агресії, така як балістичні ракети великої руйнівної сили.

8. Культивовані біологічні ресурси (AN.115) – сільськогосподарські тварини для вирощування та відгодівлі, робоча і продуктивна худоба, багаторічні насадження у власності інституційних одиниць, під їхнім контролем та управлінням.

9. Витрати, пов’язані з передачею прав власності на невироблені активи (AN.116) – витрати на оплату послуг юристів, оцінювачів, агентів з нерухомості тощо, які пов’язані з переходом прав власності на невироблені активи.

10. Продукти інтелектуальної власності (AN.117) – результати наукових досліджень та розробок, витрати на пошук та оцінку мінеральної сировини, програмне забезпечення та бази даних, оригінали розважальних, літературних і художніх творів, інші нематеріальні активи, призначені для використання більше ніж один рік.

11. Наукові дослідження та розробки (AN.1171) складаються з вартості витрат на творчу систематичну діяльність, спрямовану на збільшення обсягу знань, включаючи знання про людину, культуру та суспільство, та використання цього обсягу знань для створення інновацій.

12. Розвідка та оцінка запасів корисних копалин (AN.1172) – вартість витрат на пошук нафти та природного газу, родовищ ненафтового походження та оцінка відкритих родовищ. Уключають також витрати на отримання ліцензії, вартість оцінювання, витрати на польове буріння, на повітряну та геологічну розвідку тощо.

13. Комп'ютерне програмне забезпечення та бази даних (AN.1173) – комп'ютерні програми, описи програм і допоміжні матеріали для системного і прикладного програмного забезпечення.

14. Розважальні програми й оригінали літературних і художніх творів (AN.1174) – оригінальні плівки, звукозаписи, рукописи та стрічки, на яких записані спектаклі, радіо та телепрограми, музичні вистави, спортивні змагання, літературна і художня продукція.

15. Запаси матеріальних оборотних коштів (AN.12) – вироблені активи, які складаються з товарів і послуг, що з'явилися в поточному періоді або раніше, зберігаються для продажу, використання у виробництві або інших цілей. Складаються із сировини і матеріалів, незавершеного виробництва, готової продукції і товарів для перепродажу.

6. Фінансові активи та пасиви (зобов'язання) (AF)

1. Фінансові активи – це економічні активи, що включають фінансові вимоги, власний капітал (акції) та монетарне золото в злитках. Фінансові пасиви (зобов'язання) – це борги, погашення яких спричиняє скорочення обсягу активів.

2. Монетарне золото та спеціальні права запозичення (AF.1) є фінансовими активами, для яких немає відповідних зобов'язань з боку пасивів. Монетарне золото – золото, що зберігається в Національному банку України (НБУ) і є частиною офіційних резервних активів (міжнародних резервів). Золото, що не входить до офіційних резервних активів, класифікується як нефінансові активи. Спеціальні права запозичення (СПЗ) – міжнародні резервні активи, які створюються Міжнародним валютним фондом і розподіляються серед його членів у доповнення до наявних офіційних резервних активів. Авуари в СПЗ є безумовними правами на отримання іноземної валюти чи інших резервних активів у країн – членів МВФ.

3. Готівкові гроші та депозити (AF.2) включають:

1) готівкові гроші – банкноти і монети, що випущені НБУ і мають фіксовану номінальну вартість. Готівкові кошти в іноземній валюті є зобов'язанням центральних банків іноземних держав;

2) депозити – вимоги до НБУ, інших депозитних корпорацій, які підтверджені документом про вкладення.

4. Боргові цінні папери (AF.3) – фінансові інструменти, що обертаються на ринку та є підтвердженням про зобов'язання бути погашеними готівковими коштами, фінансовим інструментом чи іншим економічно цінним об'єктом. Це облігації, казначейські зобов'язання, векселі, ощадні (депозитні) сертифікати корпорацій тощо.

5. Кредити (AF.4) – фінансові активи, які створюються в разі надання кредитором коштів безпосередньо позичальнику та засвідчуються документами, що не обертаються. Це надані позики й аванси, крім кредиторської та дебіторської заборгованості.

6. Акціонерний капітал та акції або паї інвестиційного фонду (AF.5) включають усі фінансові інструменти та облікові документи, що підтверджують вимоги на вартість майна корпорації, що залишилася після задоволення вимог кредиторів: акції, інвестиційні сертифікати тощо, які забезпечують участь у розподілі кінцевої вартості при ліквідації корпорації.

7. Страхування, пенсійні та стандартизовані гарантійні схеми (AF.6) – чиста вартість коштів домашніх господарств у резервах зі страхування, у пенсійних фондах, фінансові вимоги, які утримувачі стандартизованих гарантій мають до інституційних одиниць, що надають ці гарантії, а також попередні внески страхових премій та резерви для покриття неврегульованих претензій.

8. Похідні фінансові інструменти та фондові опціони працівників (AF.7) складаються з:

1) похідних фінансових інструментів – фінансових інструментів, які пов'язані з конкретним фінансовим інструментом, або показником, або товаром, завдяки чому фінансові ризики можуть бути предметом обміну на фінансових ринках у їх власній якості;

2) фондових опціонів працівників – угод, які укладаються на певну дату, у рамках яких працівник має право викупити відповідну кількість акцій фонду працівників.

9. Інша дебіторська/кредиторська заборгованість (AF.8) уключає комерційний кредит і аванси, які не включені до категорії "кредити", та іншу заборгованість.

7. Скорочення

ВВП	– валовий внутрішній продукт
ВДВ	– валова додана вартість
ВЕД	– вид економічної діяльності
ВНОК	– валове нагромадження основного капіталу
ДСС	– державне статистичне спостереження
ДГ	– домашні господарства
ЗДУ	– загальне державне управління
ЗМОК	– запаси матеріальних оборотних коштів
КВЕД	– Класифікація видів економічної діяльності [15]
KICE	– Класифікація інституційних секторів економіки України [14]
KICD	– Класифікація індивідуального споживання за цілями [16]
НБУ	– Національний банк України
н.і.у.	– не віднесені до інших угруповань
НКООДГ	– некомерційні організації, що обслуговують домашні господарства
НФК	– нефінансові корпорації (S.11)
ПДВ	– податок на додану вартість
СОК	– споживання основного капіталу
СПЗ	– спеціальні права запозичення
ФК	– фінансові корпорації (S.12)

III. Мета й основні характеристики державного статистичного спостереження

1. Метою проведення ДСС "Річні національні рахунки" є формування інформації, яка послідовно описує процеси виробництва, розподілу та використання доходу, нагромадження капіталу й руху активів і пасивів (зобов'язань) економіки країни, для аналізу її розвитку та основних макроекономічних пропорцій.

2. ДСС "Річні національні рахунки" охоплює економічну діяльність одиниць-резидентів у межах економічної території країни (S.1 згідно з KICE) та їхні зв'язки з одиницями-нерезидентами іншого світу (S.2). Спостереження проводиться щорічно.

3. Одиницею спостереження є інституційна одиниця. При розрахунку ВВП також використовується одиниця за видами економічної діяльності.

4. При проведенні ДСС використовуються класифікації KICE [14],

КВЕД [15], КІСЦ [16] та показники для публікації річних національних рахунків, наведені у додатку 1 та у Методологічних положеннях розрахунку валового внутрішнього продукту [9].

5. ДСС проводиться на державному рівні.

IV. Джерела інформації державного статистичного спостереження

1. При проведенні ДСС "Річні національні рахунки" використовуються дані державних статистичних спостережень:

1) "Структурні зміни в економіці України та її регіонів" – для розрахунку показників рахунків виробництва і утворення доходу секторів НФК та ДГ;

2) "Обстеження умов життя домогосподарств", "Продаж і запаси товарів у торговій мережі", "Мережа та діяльність закладів освіти", "Наявність та рух житлового фонду", "Оплата населенням житлово-комунальних послуг", "Показники економічної діяльності підприємств сфери нефінансових послуг" – для розрахунку показників використання наявного доходу сектору ДГ;

3) "Обстеження підприємств із питань статистики праці", "Обстеження робочої сили" – для розрахунку показників сектору ДГ та визначення обсягу економіки, яка безпосередньо не спостерігається;

4) "Активи, власний капітал, зобов'язання та фінансові результати підприємств", "Капітальні інвестиції", "Наявність і рух необоротних активів, амортизація", "Здійснення наукових досліджень і розробок" – для розрахунку показників рахунку капіталу;

5) "Активи, власний капітал, зобов'язання та фінансові результати підприємств" – для розрахунку інших поточних трансфертів;

6) "Капітальні інвестиції" – для розрахунку показників рахунку капіталу (ВНОК, капітальних трансфертів, придбання та вибуття невірбовлених нефінансових активів);

7) "Лісогосподарська діяльність", "Економічні рахунки сільського господарства", "Баланси основних продуктів рослинництва та тваринництва" – для розрахунку показників рахунків виробництва, утворення доходу, використання наявного доходу для продукції сільського, лісового та рибного господарства (секція А КВЕД);

8) "Витрати на виробництво продукції (робіт, послуг) сільського господарства" – для розрахунку доходів від власності;

9) Таблиця "витрати-випуск" – для балансування ресурсів і використання рахунку товарів і послуг.

2. Також використовуються адміністративні дані, отримані відповідно до укладених угод про взаємообмін інформаційними ресурсами:

1) Державної митної служби, Державної казначейської служби, Державної служби зайнятості, Державного агентства автомобільних доріг, Пенсійного фонду, Фонду соціального страхування, Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття, Фонду гарантування вкладів фізичних осіб – для розрахунку доходів від власності, інших поточних трансфертів, капітальних трансфертів, невироблених нефінансових активів, визначення податків і субсидій на виробництво та імпорту, показників фінансового рахунку та балансу фінансових активів і пасивів;

2) НБУ – щодо платіжного балансу – для визначення експорту та імпорту товарів і послуг, доходів від власності, інших поточних трансфертів, капітальних трансфертів і придбання та вибуття невироблених нефінансових активів, показників фінансового рахунку;

3) Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку – для визначення наявності й доходів за фінансовими активами у фінансовому рахунку та балансі фінансових активів і пасивів (зобов'язань);

4) Державної податкової служби, Міністерства внутрішніх справ, Міністерства культури, Міністерства охорони здоров'я – для розрахунку обсягу випуску сектору НКООДГ;

5) Національного агентства з питань запобігання корупції, Державної податкової служби – для розрахунку обсягу випуску політичних партій сектору НКООДГ;

6) Державного агентства резерву – для розрахунку зміни запасів матеріальних оборотних коштів.

3. Джерела інформації із зазначенням переліку даних, що використовуються для складання річних національних рахунків, наведені у додатку 2 та Методологічних положеннях Держстату [9–12].

V. Методологічні основи державного статистичного спостереження

1. Групування інституційних одиниць

1. У рамках вітчизняної економіки (S.1) інституційні одиниці-резиденти

згруповані в п'ять інституційних секторів, які поділяються на підсектори згідно з KICE [14]:

1) сектор НФК (S.11): державні НФК (S.11001), приватні НФК (S.11002), НФК під іноземним контролем (S.11003);

2) сектор ФК (S.12): НБУ (S.121), корпорації, що приймають депозити, фонди грошового ринку, інвестиційні фонди, крім фондів грошового ринку (S.122 + S.123 + S.124), інші фінансові посередники, крім страхових корпорацій та пенсійних фондів (S.125), допоміжні фінансові корпорації (S.126), кептивні фінансові корпорації (S.127), страхові корпорації (S.128) та пенсійні фонди (S.129);

3) сектор ЗДУ (S.13): центральні органи державного управління (S.1311), регіональні та місцеві органи державного управління (S.1312), фонди соціального страхування (S.1313);

4) сектор ДГ (S.14): роботодавці (S.141), самостійно зайняті працівники (S.142), наймані працівники (S.143), одержувачі доходу від власності та трансфертів (S.144);

5) сектор НКООДГ (S.15).

2. Зовнішні операції між одиницями-резидентами вітчизняної економіки та одиницями-нерезидентами відображаються в рахунках інституційного сектору іншого світу (S.2).

3. Для кожного з інституційних секторів формується повний набір рахунків поточних операцій та нагромадження, для підсекторів економіки – рахунків поточних операцій та капіталу. Баланси складаються для економіки в цілому.

4. При розрахунку ВВП [9] показники рахунків виробництва й утворення доходу складають за видами економічної діяльності на рівні секцій КВЕД [15]. Вид економічної діяльності в цьому випадку формується за функціональним підходом, який передбачає узагальнення даних суб'єктів господарювання за однорідними видами діяльності.

2. Межі виробничої діяльності

1. У національних рахунках відображається діяльність одиниць-резидентів, які здійснюють ринковий випуск, випуск продукції для власного кінцевого використання та неринковий випуск.

2. До національних рахунків уключається економічна діяльність, що

безпосередньо не спостерігається, а саме:

дозволена законом діяльність, яка не спостерігається статистичними методами внаслідок ухилення інституційних одиниць від сплати податків, внесків на соціальне страхування, виконання адміністративних процедур тощо;

діяльність сектору ДГ з виробництва ринкової продукції та товарів для власного кінцевого використання;

нелегальна діяльність у сфері виробництва та розповсюдження наркотичних засобів, проституції та контрабанди.

3. Джерела інформації та методи розрахунку економічної діяльності, що безпосередньо не спостерігається, наведені в Методологічних положеннях обчислення обсягів економіки, яка безпосередньо не спостерігається [11], та Методологічних положеннях оновленої версії системи національних рахунків 2008 року [12].

3. Показники операцій, активів та балансуючих статей

1. У національних рахунках використовуються показники операцій, активів та балансуючих статей.

2. Операції, які входять до складу рахунків поточних операцій та рахунків нагромадження, характеризують наслідки економічних подій, що відбулися протягом звітного року: утворення, перетворення, обмін, передачу або зникнення економічної вартості. Операції поділяють на чотири основні групи:

операції з товарами і послугами (P), що характеризують утворення товарів та послуг за рахунок вітчизняного виробництва або імпорту та їхнє використання на проміжне споживання, кінцеве споживання, нагромадження капіталу та експорт;

розподільчі операції (D), що відображають процеси утворення, первинного та вторинного розподілу доходу;

операції з фінансовими інструментами (F), що описують прийняття фінансових активів та зобов'язань з деталізацією за фінансовими інструментами;

операції з придбання за виключенням вибуття невикористаних нефінансових активів (NP).

Крім того в рахунках інших змін в активах відображають інші зміни, які не є наслідком операцій:

виникнення або зникнення активів і пасивів через звичайні або виняткові неекономічні події, зміни у класифікації;

холдинговий прибуток або збиток від зміни вартості активів або пасивів унаслідок володіння ними без їхньої трансформації.

3. Наслідком операцій та інших змін в активах є зміна вартості активів і пасивів (зобов'язань) інституційної одиниці.

4. Запаси активів і пасивів (зобов'язань) на початок та кінець звітного року відображені у балансах, які складаються з розподілом за видами нефінансових активів (AN) та для фінансових активів і пасивів (AF).

5. Балансуючі статті розраховуються вирахуванням підсумкового значення використання або зміни в активах з підсумкового значення ресурсів або зобов'язань. Балансуюча стаття з урахуванням СОК (P.51c) має назву валової (g), а без нього – чистої (n). До коду балансуючої статті для економіки в цілому додається зірочка. Наприклад:

валова додана вартість (для інституційних секторів економіки) – B.1g;

чиста додана вартість – B.1n;

валовий внутрішній продукт (для економіки в цілому) – B.1*g.

4. Правила обліку

1. Національні рахунки складаються за певними правилами, які застосовуються для запису й оцінки операцій і активів.

2. Для інституційних секторів економіки застосовується принцип подвійного запису операцій, згідно з яким кожна операція записується двічі: один раз у вигляді ресурсів (або зміни зобов'язань), а другий – у вигляді використання (або зміни активів). Підсумки операцій, відображених як ресурси чи зміни в зобов'язаннях з одного боку рахунку, дорівнюють підсумку операцій з використання чи зміни в активах. Зважаючи на цей принцип:

якщо операція відбувається в межах однієї інституційної одиниці (наприклад, споживання продукції, виробленої для власного використання), вона буде записана двічі;

якщо операція відбувається між двома інституційними секторами економіки, вона записується чотири рази.

3. Усі елементи національних рахунків відображаються у вартісному вираженні. Використання продукції оцінюють у цінах споживачів, уключаючи торгово-транспортні націнки й податки за виключенням субсидій на продукти, а випуск – в основних цінах, до яких указані елементи не входять. За відсутності ринкових цін, наприклад, для неринкових послуг, вартість випуску визначається на основі витрат на виробництво.

Активи оцінюють у фактичних цінах на початок або кінець року, зважаючи на розрахункову поточну вартість або на основі витрат на їхнє виробництво.

4. Оцінка операцій проводиться за ціною, яка існувала на момент проведення операції, тобто при створенні, перетворенні або зникненні економічної цінності або при виникненні, перетворенні чи скасуванні вимог і зобов'язань. Такий метод оцінки має назву методу нарахування. Випуск продукції відображається в момент виробництва, а не в момент оплати покупцем. Продаж активу відображається при переході активу до іншого

власника, а не при здійсненні відповідного платежу. Процентні доходи й витрати відображаються в тому звітному періоді, за який вони були нараховані, незалежно від того, чи були вони оплачені в цьому періоді. Порядок відображення за методом нарахування застосовується до всіх операцій, як монетарних, так і немонетарних, або в межах одиниці, а також до всіх операцій між одиницями.

5. У постійних цінах оцінюють ВВП і реальний наявний дохід. Складові ВВП виробничим методом і за категоріями кінцевого використання розраховують у постійних цінах попереднього року, на основі яких визначають їхню вартість у постійних цінах еталонного / базисного року, індекси фізичного обсягу та індекси-дефлятори відносно відповідних періодів. Реальний наявний дохід обчислюють з використанням індексу споживчих цін.

6. Консолідація полягає у виключенні з використання та ресурсів операцій між одиницями при їхньому групуванні в інституційні сектори економіки, а також виключення взаємних фінансових активів і пасивів. Цей підхід застосовують, наприклад, при об'єднанні рахунків інституційних підсекторів сектору ЗДУ. Операції інституційних одиниць інших інституційних секторів не консолідуються. Взаємозалік однакових операцій, розташованих з боку ресурсів і використання, не здійснюється.

5. Послідовність рахунків

1. Економічні операції в СНР відображені у послідовних рахунках, які складаються для інституційних секторів вітчизняної економіки (S.1) та інституційного сектору іншого світу (S.2). Рахунки поділяються на три групи: рахунки поточних операцій, рахунки нагромадження, баланси (додаток 3).

2. У рахунках поточних операцій відображаються процеси виробництва, утворення, розподілу та перерозподілу доходу, використання доходу для кінцевого споживання. Ці рахунки можуть бути представлені у формі двосторонньої таблиці: на одній стороні відображаються ресурси, а на іншій – їхнє використання.

3. У рахунках нагромадження обліковують зміни в активах і пасивах (зобов'язаннях), а також зміни чистої вартості активів (різниця між активами та зобов'язаннями для будь-якої інституційної одиниці або групи одиниць). Вони також представлені у формі двосторонньої таблиці: на правій стороні відображаються зміни в зобов'язаннях і чистому багатстві, а на лівій – зміни в активах.

4. У балансах реєструється наявність активів і пасивів (зобов'язань) на початок і кінець року. Різниця між активами і зобов'язаннями становить чисту вартість активів.

5. Взаємозв'язки внутрішньої економіки з іншими країнами відображаються в рахунках інституційного сектору іншого світу (S.2), які об'єднують всі інституційні одиниці-нерезиденти, що взаємодіють з резидентами національної економіки. Ці рахунки також поділяються на рахунки поточних операцій і нагромадження.

6. На основі показників перелічених рахунків складаються рахунок товарів і послуг, інтегрована таблиця національних рахунків, таблиця "Доходи і витрати населення", а також заповнюються спеціалізовані запитальники (розділ IX).

7. Діаграма взаємозв'язків рахунків та балансуючих статей СНР представлена у додатку 4, таблиці національних рахунків, зведених для економіки (S.1), – у додатку 5.

VI. Складання рахунків поточних операцій

1. Рахунок виробництва

1. Рахунок виробництва (I) відображає операції виробничого процесу для інституційних секторів і підсекторів економіки та ВЕД. До ресурсної частини входить випуск в основних цінах, до використання – проміжне споживання. Балансуючою статтею для інституційних секторів економіки та ВЕД є ВДВ, яка обчислюється за формулою:

$$B.1g_{is} = P.1_{isbp} - P.2_{is}, \quad (1)$$

де $B.1g_{is}$ – ВДВ i -го ВЕД s -го інституційного сектору економіки;

$P.1_{isbp}$ – випуск i -го ВЕД s -го інституційного сектору економіки в основних цінах;

$P.2_{is}$ – проміжне споживання i -го ВЕД s -го інституційного сектору економіки.

2. Випуск, проміжне споживання і ВДВ економіки дорівнює підсумку відповідних показників за ВЕД або за інституційними секторами НФК, ФК, ЗДУ, ДГ та НКООДГ.

3. На рівні економіки до ресурсів рахунку виробництва додатково включаються податки за виключенням субсидій на продукти, а його балансуючою статтею є ВВП, який обчислюється за формулою:

$$B.1^*g = P.1_{bp} - P.2 + D.21 - D.31, \quad (2)$$

де $B.1^*g$ – ВВП;

- $P.1_{bp}$ – випуск економіки в основних цінах;
 $D.21$ – податки на продукти;
 $D.31$ – субсидії на продукти;
 $P.2$ – проміжне споживання економіки.

4. Чисту додану вартість і чистий внутрішній продукт визначають на основі відповідних валових показників за вирахуванням СОК.

5. Показники рахунку виробництва обчислюються відповідно до Методологічних положень розрахунку валового внутрішнього продукту [9].

2. Рахунок утворення доходу

1. Рахунок утворення доходу (П.1.1) відображає операції з утворення первинних доходів. Він складається за інституційними секторами та ВЕД. Ресурсами рахунку утворення доходу на рівні ВЕД або інституційних секторів економіки виступає валова додана вартість, яка переноситься з рахунку виробництва. На рівні економіки ресурсом є ВВП. На стороні використання відображаються оплата праці найманих працівників, а також інші податки за виключенням інших субсидій, пов'язаних з виробництвом за ВЕД та інституційними секторами економіки. Для економіки – оплата праці найманих працівників та податки за виключенням субсидій на виробництво та імпорт.

Балансуючою статтею рахунку є валовий прибуток, змішаний дохід. Валовий прибуток обчислюється для секторів НФК, ФК, ЗДУ, НКООДГ та ДГ у частині послуг з проживання у власному житлі. Для іншої діяльності некорпорованих підприємств сектору ДГ, де відсутні дані щодо сплаченої ними оплати праці найманих працівників та СОК, балансуючою статтею є змішаний дохід.

2. На рівні ВЕД та інституційних секторів валовий прибуток, змішаний дохід обчислюються за формулою:

$$B.2g_{is} + B.3g_{is} = B.1g_{is} - D.1_{is} - D.29_{is} + D.39_{is}, \quad (3)$$

де $B.2g_{is}$ – валовий прибуток i -го ВЕД s -го інституційного сектору економіки;

$B.3g_{is}$ – змішаний дохід i -го ВЕД s -го інституційного сектору економіки в основних цінах;

$D.1_{is}$ – оплата праці найманих працівників i -го ВЕД s -го інституційного сектору економіки;

$D.29_{is}$ – інші податки, пов'язані з виробництвом i -го ВЕД s -го інституційного сектору економіки;

$D.39_{is}$ – інші субсидії, пов'язані з виробництвом i -го ВЕД s -го інституційного сектору економіки.

3. На рівні економіки ресурсом рахунку виступає ВВП, а до складу

використання, замість інших податків, за виключенням інших субсидій, пов'язаних з виробництвом, уключаються податки за виключенням субсидій на виробництво та імпорт. Оплата праці найманих працівників дорівнює підсумку відповідних показників інституційних секторів НФК, ФК, ЗДУ, ДГ та НКООДГ. Валовий прибуток, змішаний дохід обчислюються за формулою:

$$B.2g + B.3g = B.1 * g - D.1 - D.2 + D.3, \quad (4)$$

де D.1 – оплата праці найманих працівників;
D.2 – податки на виробництво та імпорт;
D.3 – субсидії на виробництво та імпорт.

4. Чистий прибуток визначають на основі валового прибутку за вирахуванням СОК.

5. Показники рахунку утворення доходу обчислюються відповідно до Методологічних положень розрахунку валового внутрішнього продукту [9].

3. Рахунок розподілу первинного доходу

1. Рахунок розподілу первинного доходу (П.1.2) відображає операції з отримання інституційними секторами економіки первинних доходів унаслідок участі у виробничому процесі (валовий прибуток, змішаний дохід, оплата праці найманих працівників, податки, за виключенням субсидій, на виробництво та імпорт) або за надання власниками права розпорядження фінансовими активами та природними ресурсами іншим інституційним одиницям (дохід від власності).

2. Ресурсами рахунку розподілу первинного доходу для інституційних секторів є валова додана вартість, з розподілом на оплату праці найманих працівників, інші податки за виключенням інших субсидій, пов'язаних з виробництвом, валовий прибуток/змішаний дохід та одержаний дохід від власності.

У ресурсній частині рахунку доходи відносяться до секторів, які їх отримують. Зокрема, оплату праці найманих працівників, уключаючи одержану від інституційних одиниць сектору іншого світу, яка визначається за даними платіжного балансу, отримують інституційні одиниці сектору ДГ. Інституційні одиниці сектору ЗДУ отримують податки на виробництво та імпорт і надають субсидії. У секторах НФК та ФК відображається створений ними валовий прибуток, у секторі ДГ – змішаний дохід.

На стороні використання цього рахунку для інституційних секторів відображено сплачений дохід від власності, а для економіки – дохід від власності, сплачений інституційним одиницям іншого світу, визначений за даними платіжного балансу.

3. Балансуючою статтею рахунку розподілу первинного доходу для інституційних секторів економіки є валове сальдо первинних доходів, яке обчислюється за формулою:

$$B.5g = (B.2g_s + B.3g_s) + D.1 + D.2 - D.3 + D.4r - D.4p, \quad (5)$$

де $B.5g$ – валове сальдо первинних доходів;

$D.4r$ – дохід від власності, одержаний;

$D.4p$ – дохід від власності, сплачений.

4. На рівні економіки балансуючою статтею рахунку є валовий національний дохід ($B.5 * g$).

5. Чисте сальдо первинних доходів та чистий національний дохід визначають на основі вищезазначених валових показників за вирахуванням СОК.

6. Інформація та її джерела для розрахунку доходу від власності (одержаного/сплаченого) наведені у додатку 6.

4. Рахунок вторинного розподілу доходу

1. Рахунок вторинного розподілу доходу (П.2) відображає операції з перерозподілу валового сальдо первинних доходів між інституційними секторами та підсекторами економіки за рахунок трансфертів, а саме: поточних податків на доходи, майно тощо; внесків на соціальне страхування; соціальних допомоги, крім соціальних трансфертів у натурі, та інших поточних трансфертів.

2. На стороні ресурсів рахунку відображені доходи, одержані інституційними секторами економіки.

Поточні податки на доходи, майно тощо, які складаються з податків та зборів на доходи фізичних осіб, податків на прибуток підприємств, а також місцевих податків і зборів, отримують інституційні одиниці сектору ЗДУ, а податок на прибуток юридичних осіб-резидентів, які здійснюють діяльність за кордоном – інституційні одиниці сектору іншого світу.

Внески на соціальне страхування, нараховані у складі оплати праці найманих працівників та внесені безпосередньо до фондів соціального страхування, розподіляються за секторами так:

сектор ЗДУ – фактичні внески наймачів на соціальне страхування;

сектори НФК, ФК, ЗДУ, НКООДГ – умовно обчислені внески наймачів на соціальне страхування, нараховані ними у складі оплати праці найманих працівників;

сектор ФК – фактичні внески ДГ на соціальне страхування, включаючи внески до недержавних пенсійних фондів;

сектор ЗДУ – збори на обов'язкове державне пенсійне страхування з окремих видів господарських операцій.

сектор ДГ – соціальні допомоги, крім допомог у натурі.

Інші поточні трансферти, які складаються зі страхових платежів та відшкодувань, трансфертів у міжнародному співробітництві та різних поточних трансфертів, отримують усі інституційні сектори.

3. На стороні використання відображаються сплачені доходи.

Платниками поточних податків на доходи, майно тощо є інституційні одиниці, сектори корпорацій та ДГ, а податку на прибуток юридичних осіб – інституційні одиниці сектору іншого світу.

Платниками внесків на соціальне страхування виступають інституційні одиниці сектору ДГ та НФК, які сплачують частину зборів на обов'язкове державне пенсійне страхування з окремих видів господарських послуг.

Соціальні допомоги, крім допомог у натурі, сплачують інституційні одиниці секторів НФК, ФК, ЗДУ та НКООДГ. Вони складаються з пенсійних виплат державних і недержавних пенсійних фондів, умовних відрахувань на соціальні заходи, матеріальної допомоги, оплати навчальних відпусток, допомоги при тимчасовій втраті працездатності тощо.

Інші поточні трансферти, визначені пунктом 2 цього розділу, сплачують інституційні одиниці усіх інституційних секторів.

4. Балансуючою статтею рахунку вторинного розподілу доходу для інституційних секторів та економіки в цілому є валовий наявний дохід, який обчислюється за формулою:

$$B.6g = B.5g_s + D.5r + D.61r + D.62r + D.7r - D.5p - D.61p + D.62p + D.7p, (6)$$

де $B.6g$ – валовий наявний дохід;

$D.5$ – поточні податки на доходи, майно тощо одержані (r) / сплачені (p);

$D.61$ – внески на соціальне страхування, одержані (r) / сплачені (p);

$D.62$ – соціальні допомоги, крім допомог у натурі, одержані (r) / сплачені (p);

$D.7$ – інші поточні трансферти, одержані (r) / сплачені (p).

5. Чистий наявний дохід визначають на основі валового наявного доходу за вирахуванням СОК.

6. Поточні податки на доходи, майно, одержані від внутрішньої економіки та іншого світу, отримуються за даними звіту про виконання державного і місцевих бюджетів України. Їхній розподіл за інституційними секторами економіки проводиться відповідно до додатку 7.

7. Інформація та її джерела для розрахунку інших поточних трансфертів наведені у додатку 8.

5. Рахунок перерозподілу доходу в натурі

1. Рахунок перерозподілу доходу в натурі (П.3) відображає формування доходу ДГ за рахунок індивідуальних товарів і послуг, які вони отримують безоплатно від інституціональних одиниць секторів ЗДУ та НКООДГ. Ці доходи мають назву соціальних трансфертів у натурі.

2. Соціальні трансферти в натурі реєструються на стороні ресурсів сектору ДГ і на стороні використання для секторів ЗДУ та НКООДГ.

3. Балансуючою статтею рахунку перерозподілу доходу в натурі є валовий скоригований наявний дохід, який визначають за формулою:

$$B.7g = B.6g + D.63r_{SI4} - D.63p_{SI3} - D.63p_{SI5}, \quad (7)$$

де $B.7g$ – валовий скоригований наявний дохід;

$D.63r_{SI4}$ – соціальні трансферти в натурі, одержані сектором ДГ;

$D.63p_{SI3}$ – соціальні трансферти в натурі, сплачені сектором ЗДУ;

$D.63p_{SI5}$ – соціальні трансферти в натурі, сплачені сектором НКООДГ.

4. Для інституційних секторів НФК, ФК та економіки в цілому валовий скоригований наявний дохід дорівнює валовому наявному доходу.

5. Чистий скоригований наявний дохід визначають на основі валового скоригованого наявного доходу за вирахуванням СОК.

6. Інформація та її джерела для обчислення соціальних трансфертів у натурі, які дорівнюють індивідуальним кінцевим споживчим витратам секторів ЗДУ та НКООДГ, наведені у Методологічних положеннях розрахунку валового внутрішнього продукту [9].

6. Рахунок використання наявного доходу та рахунок використання скоригованого наявного доходу

1. Рахунок використання доходу (П.4) поєднує два рахунки: рахунок використання наявного доходу та рахунок використання скоригованого наявного доходу. Рахунок використання наявного доходу відображає розподіл валового наявного доходу між витратами на кінцеве споживання та валове заощадження, а рахунок використання скоригованого наявного доходу – розподіл валового скоригованого наявного доходу між фактичним кінцевим споживанням та валовим заощадженням.

2. У ресурсній частині рахунку використання наявного доходу (П.4.1) наводиться валовий наявний дохід та коригування на зміну чистої вартості активів ДГ у недержавних пенсійних фондах для сектору ДГ. У частині

використання цього рахунку – кінцеві споживчі витрати секторів ЗДУ, ДГ, НКООДГ, а також коригування на зміни чистої вартості активів ДГ у недержавних пенсійних фондах для сектору ФК.

3. Балансуючою статтею рахунку використання наявного доходу є валове заощадження, яке визначають за формулою:

$$B.8g = B.6g_s + D.8r - D.8p - P.31 - P.32, \quad (8)$$

де $B.8g$ – валове заощадження;

$D.8$ – коригування на зміни чистої вартості активів ДГ у недержавних пенсійних фондах, одержані (r) / сплачені (p);

$P.31$ – індивідуальні споживчі витрати;

$P.32$ – колективні споживчі витрати.

4. У ресурсній частині рахунку використання скоригованого наявного доходу (П.4.2) наведено валовий скоригований наявний дохід та коригування на зміни чистої вартості активів ДГ у недержавних пенсійних фондах для сектору ДГ. У частині використання цього рахунку – фактичне кінцеве споживання секторів ЗДУ і ДГ, а також коригування на зміни чистої вартості активів ДГ у недержавних пенсійних фондах для сектору ФК.

5. Балансуючою статтею рахунку використання скоригованого наявного доходу є валове заощадження, яке визначають за формулою:

$$B.8g = B.7g_s + D.8r - D.8p - P.41 - P.42, \quad (9)$$

де $P.41$ – фактичне індивідуальне кінцеве споживання;

$P.42$ – фактичне колективне кінцеве споживання.

6. Чисте заощадження визначають на основі валового заощадження за вирахуванням СОК.

7. Коригування на зміни чистої вартості активів ДГ у недержавних пенсійних фондах визначається за даними балансу фінансових активів і пасивів ФК, який складає НБУ.

8. Інформація та її джерела для обчислення індивідуальних і колективних кінцевих споживчих витрат та фактичного кінцевого споживання наведені в Методологічних положеннях розрахунку валового внутрішнього продукту [9].

7. Зовнішній рахунок первинного доходу та поточних трансфертів

1. Зовнішній рахунок первинного доходу та поточних трансфертів відноситься до рахунків іншого світу (S.2) і є аналогом рахунків поточних

операцій для вітчизняної економіки (S.1). Цей рахунок поєднує показники рахунку розподілу первинного доходу, рахунку вторинного розподілу доходу і рахунку використання доходу. У рахунку відображають операції між резидентами й нерезидентами.

2. На стороні ресурсів відображають зовнішнє сальдо товарів і послуг (B.11), а також поточні операції з оплати праці найманих працівників, податків за виключенням субсидій на виробництво та імпорту, доходів від власності, поточних податків на доходи, майно, соціальних внесків та допомог, інших поточних трансфертів, отриманих іншим світом. На стороні використання наведені поточні операції з оплати праці найманих працівників, податків за виключенням субсидій на виробництво та імпорту, доходів від власності, поточних податків на доходи, майно, соціальних внесків та допомог, інших поточних трансфертів, сплачених іншим світом.

3. Балансуючою статтею зовнішнього рахунку первинного доходу та поточних трансфертів є поточне зовнішнє сальдо (B.12). Його визначають за формулою:

$$B.12 = D.1r + D.2r - D.3r + D.4r + D.5r + D.6r + D.7r + D.8r - D.1p - D.2p - D.3p - D.4p - D.5p - D.6p - D.7p - D.8p. \quad (10)$$

4. Інформація та її джерела для розрахунку зовнішнього рахунку первинних доходів та поточних трансфертів отримуються за даними платіжного балансу, який складає НБУ.

VII. Складання рахунків нагромадження

1. Рахунок капіталу

1. Рахунок капіталу (III.1) відображає придбання за виключенням вибуття нефінансових активів, зміни у чистій вартості, пов'язані із заощадженням (заключна балансуюча стаття поточних рахунків) і капітальними трансфертами.

2. У ресурсній частині рахунку капіталу, яка має назву "Зміни в зобов'язаннях і чистому багатстві", наводиться чисте заощадження та капітальні трансферти, одержані (зі знаком "плюс") та сплачені (зі знаком "мінус") інституційними секторами економіки.

У частині використання цього рахунку, яка має назву "Зміни в активах", наводиться валове нагромадження основного капіталу, споживання основного капіталу, зміна запасів матеріальних оборотних коштів, придбання за виключенням вибуття цінностей та придбання за виключенням вибуття невироблених нефінансових активів.

3. Балансуючою статтею рахунку капіталу є чисте кредитування, чисте

запозичення, яке визначають за формулою:

$$B.9 = B.8n + D.9r - D.9p - P.51g - P.51c - P.52 - P.53 - NP, \quad (11)$$

де B.9 – чисте кредитування, чисте запозичення;

B.8n – чисте заощадження;

D.9 – капітальні трансферти, одержані (r) / сплачені (p);

P.51g – валове нагромадження основного капіталу;

P.51c – споживання основного капіталу (зі знаком "мінус");

P.52 – зміна запасів матеріальних оборотних коштів;

P.53 – придбання за виключенням вибуття цінностей;

NP – придбання за виключенням вибуття невироблених нефінансових активів.

4. Для інституційного сектору іншого світу рахунок капіталу відображає придбання за виключенням вибуття невироблених нефінансових активів і зміну чистого багатства (капіталу) за рахунок поточного зовнішнього сальдо (заощадження) та капітальних трансфертів.

Балансуючою статтею рахунку капіталу іншого світу є чисте кредитування, чисте запозичення сектору іншого світу, яке має зворотний знак, ніж відповідний показник вітчизняної економіки.

5. Інформація та її джерела для розрахунку капітальних трансфертів наведені у додатку 9, придбання за виключенням вибуття невироблених нефінансових активів – у додатку 10, інших показників рахунку капіталу – у Методологічних положеннях розрахунку валового внутрішнього продукту [9].

2. Фінансовий рахунок

1. Фінансовий рахунок (III.2) показує зміну фінансових активів і пасивів (зобов'язань).

2. У ресурсній частині фінансового рахунку, яка має назву "Зміни в зобов'язаннях і чистому багатстві", наводиться чисте кредитування, чисте запозичення з рахунку капіталу, а також "Статистична розбіжність", яка відображає розходження між результатом фінансових операцій та рахунком капіталу, що виникають унаслідок використання для їхнього складання різних джерел інформації та незбалансованості Платіжного балансу. Далі наводяться показники, які характеризують чисте прийняття фінансових зобов'язань, у розрізі фінансових інструментів.

На стороні використання цього рахунку, яка має назву "Зміни в активах", наведене прийняття активів у розрізі фінансових інструментів. Перелік операцій з фінансовими інструментами фінансового рахунку відповідає переліку активів і пасивів, використаному в балансах фінансових активів і

пасивів.

3. Балансуючою статтею фінансового рахунку є чисте кредитування, чисте запозичення, яке визначають за формулою:

$$B.9 = F.1_A + F.2_A + F.3_A + F.4_A + F.5_A + F.6_A + F.7_A + F.8_A - \\ - F.2_L - F.3_L - F.4_L - F.5_L - F.6_L - F.7_L - F.8_L + DB.9, \quad (12)$$

де B.9 – чисте кредитування, чисте запозичення;

F.1 – монетарне золото та спеціальні права запозичення в активах (A);

F.2 – готівкові гроші та депозити в активах (A), у пасивах (L);

F.3 – боргові цінні папери в активах (A), у пасивах (L);

F.4 – кредити в активах (A), у пасивах (L);

F.5 – акціонерний капітал та акції або паї інвестиційного фонду в активах (A), у пасивах (L);

F.6 – страхування, пенсійні та стандартизовані гарантійні схеми в активах (A), у пасивах (L);

F.7 – похідні фінансові інструменти та фондові опціони працівників в активах (A), у пасивах (L);

F.8 – інша дебіторська/кредиторська заборгованість в активах (A), у пасивах (L);

DB.9 – статистична розбіжність показника "чисте кредитування, чисте запозичення" між рахунком капіталу й підсумком фінансового рахунку.

4. Структура фінансового рахунку іншого світу відповідає структурі фінансового рахунку вітчизняної економіки, проте зміни в активах вітчизняної економіки розглядаються як зміни в пасивах іншого світу, а зміни в пасивах вітчизняної економіки – як зміни в активах іншого світу. Проте загальне придбання за виключенням вибуття монетарного золота і СПЗ між резидентами і нерезидентами також відображене на стороні активів зі зворотним знаком.

3. Рахунки інших змін в активах

1. Рахунки інших змін в активах (III.3) відображають зміни в активах і пасивах за винятком операцій, пов'язаних із заощадженням і добровільними капітальними трансфертами, врахованих у рахунку капіталу і фінансовому рахунку. Рахунки поділяються на два рахунки: інших змін в обсязі активів і рахунок переоцінки.

2. У рахунку інших змін в обсязі активів наведена зміна нефінансових активів (AN) та фінансових активів (AF) за період між початковим і заключним балансами, яка не є результатом операцій між інституційними одиницями (рахунок капіталу та фінансовий рахунок), ані результатом зміни цін (рахунок переоцінки). У рахунку відображаються операції з економічного виникнення активів (K.1), економічного зникнення невироблених нефінансових

активів (К.2), втрат унаслідок катастроф (К.3), некомпенсованих конфіскацій (К.4), інших змін в обсязі нефінансових активів, н.і.у. (К.5) та змін у класифікації (К.6).

3. Балансуючою статтею рахунку інших змін в обсязі активів є зміна чистої вартості капіталу в результаті інших змін в обсязі активів.

4. Рахунок переоцінки відображає зміну вартості активів, пасивів і чистої вартості капіталу внаслідок зміни цін. Цей рахунок реєструє холдингові прибутки або збитки, що нараховуються за звітний період власниками нефінансових активів (АН) та фінансових активів (АФ) у результаті зміни їхньої ринкової вартості внаслідок номінального холдингового прибутку/збитку (К.7).

Позитивна зміна в результаті зростання вартості активу або зниження вартості зобов'язання призводить до збільшення чистої вартості розглянутої одиниці. І навпаки, від'ємний холдинговий прибуток (тобто холдинговий збиток), який може бути результатом скорочення вартості певного активу або підвищення вартості певного зобов'язання, призводить до зменшення чистої вартості цієї одиниці.

5. Номінальний холдинговий прибуток для вироблених нефінансових активів обчислюють за формулою:

$$HG = (A_{n1} - A_n) - P.5n - K_{1-5}, \quad (13)$$

де HG – номінальний холдинговий прибуток;

A_n , A_{n1} – вартість активів у фактичних цінах на початок (n) та на кінець ($n1$) року;

$P.5n$ – чисте нагромадження капіталу протягом звітного року;

K_{1-5} – інші зміни в обсязі активів за операціями К.1–К.5 протягом звітного року.

6. Номінальний холдинговий прибуток для фінансових активів показує доходи від номінального збільшення вартості, що нараховуються за активами або зобов'язаннями. Для фінансових активів і зобов'язань він визначається за даними НБУ й включає:

курсову різницю – зміну валютного курсу;

переоцінку капіталу – зміну вартості фінансових інструментів при зміні очікувань відносно майбутніх доходів та кредитоспроможності позичальника.

7. Балансуючою статтею рахунку переоцінки є зміна чистої вартості капіталу в результаті номінального холдингового прибутку або збитку.

8. Інформація та її джерела для рахунків інших змін в активах та балансів нефінансових активів та фінансових активів і пасивів наведені у додатках 11 та 12.

VIII. Баланси

1. Баланси (IV) відображають активи, пасиви і чисту вартість капіталу на початок і кінець звітного періоду та зміну між початковим і заключним балансами. Балансуючою статтею для інституційного сектору є чиста вартість капіталу, для економіки в цілому – національне багатство.

Баланс завершує послідовність рахунків, відображаючи підсумкове значення всіх операцій по рахунках виробництва, розподілу й використання доходу, а також нагромадження. Він уключає початковий баланс, показники рахунків нагромадження (рахунок капіталу та фінансовий рахунок), інших змін в активах та заключного балансу (додаток 13).

2. Початковий баланс відображає вартість активів і пасивів інституційних одиниць за видами нефінансових активів (AN) та фінансових активів (AF) на початок звітного періоду. Активи та пасиви оцінюють у поточних цінах на початок звітного періоду. Зокрема, основні засоби переоцінюють з використанням методу безперервної інвентаризації, ЗМОК – з використанням щомісячних індексів цін для відповідного виду запасів.

3. Балансуючою статтею балансу є чиста вартість капіталу (B.90) на початок звітного періоду, яка дорівнює різниці між вартістю активів і пасивів. Проте у національних рахунках України її не обчислюють через відсутність повної інформації щодо якісного складу та ринкової ціни житлових будівель. Для балансу фінансових активів і пасивів (зобов'язань) обчислюють чисту вартість фінансових активів (BF.90).

4. На рахунку змін у балансі відображені зміни вартості активів і пасивів та чистої вартості капіталу протягом звітного періоду внаслідок заощаджень і капітальних трансфертів (рахунок капіталу), зміни чистої вартості фінансового капіталу (фінансовий рахунок), інших змін в обсязі активів (рахунок інших змін в обсязі активів), номінального холдингового прибутку/збитку (рахунок переоцінки).

5. Заключний баланс відображає вартість активів і пасивів інституційних одиниць за видами нефінансових активів та фінансових активів і пасивів на кінець звітного періоду. Активи та пасиви оцінюють у поточних цінах на кінець звітного періоду. Вартість активів і пасивів у заключному балансі дорівнює їхній вартості у початковому балансі, включаючи зміни відповідної статті за звітний період, відображені в рахунку змін у балансі.

IX. Інші варіанти представлення даних національних рахунків

1. Рахунок товарів і послуг

1. Рахунок товарів і послуг (0) відображає розподіл між пропозицією і

використанням товарів і послуг в економіці країни. Цей рахунок не входить до загальної послідовності рахунків.

2. Ресурсна частина рахунку включає випуск, імпорт товарів і послуг, податки за виключенням субсидій на продукти. З боку використання наведене проміжне споживання, кінцеві споживчі витрати, валове нагромадження капіталу та експорт товарів і послуг.

3. Рахунок товарів і послуг не має балансууючої статті. Тотожність між ресурсами і використанням визначає формула:

$$P.1 + P.7 + D.21 - D.31 = P.2 + P.3 + P.5 + P.6. \quad (14)$$

4. Рахунок товарів і послуг для інституційного сектору іншого світу (S.2) у ресурсній частині вміщує імпорт товарів і послуг, а на стороні використання – експорт товарів і послуг та зовнішнє сальдо товарів і послуг (B.11).

5. Показники рахунку товарів і послуг обчислюються відповідно до Методологічних положень розрахунку валового внутрішнього продукту [9].

2. Інтегрована таблиця національних рахунків

1. Інтегрована таблиця національних рахунків призначена для скороченого огляду рахунків поточних операцій і рахунків нагромадження, узагальнює рахунки усіх інституційних секторів економіки та іншого світу.

2. У цій таблиці використання та зміни в активах відображені на лівій стороні, а ресурси та зміни у пасивах – на правій. У колонках правої та лівої частин таблиці дзеркально розташовані дані для інституційних секторів економіки, підсумок для економіки, дані для іншого світу та колонка для балансування ресурсів і використання товарів і послуг.

3. Приклад інтегрованої таблиці національних рахунків наведений у додатку 14.

3. Таблиця "Доходи та витрати населення"

1. Таблиця "Доходи та витрати населення" призначена для скороченого огляду поточних рахунків і рахунків нагромадження для інституційного сектору ДГ.

2. З одного боку, в цій таблиці без поділу на рахунки представлені всі доходи (ресурси) ДГ, які включають заробітну плату, прибуток та змішаний дохід, доходи від власності (одержані), соціальні допомоги та інші одержані поточні трансферти. З іншого боку, наведені всі витрати, які складаються з

витрат на придбання товарів і послуг (фактичного індивідуального кінцевого споживання), доходів від власності (сплачених), поточних податків на доходи, майно та інших сплачених поточних трансфертів.

3. Наведені у таблиці дані дозволяють отримати балансові показники заощадження (В.8п) та наявного доходу (В.6п).

Заощадження, яке складається з нагромадження нефінансових активів та приросту фінансових активів, дорівнює доходу за винятком витрат.

Наявний дохід обчислюють за формулою:

$$B.6n = R - D.63 - D.4p - D.5 - D.613 - D.614 - D.7p + D.8, \quad (15)$$

де R – доходи – всього.

4. Реальний наявний дохід – це номінальний наявний дохід з урахуванням цінового фактору. Його обчислюють з використанням індексу споживчих цін за формулою:

$$I_{B.6n \ q_t / t-1} = \frac{B.6n_t}{CPI_{p_t / t-1} \times B.6n_{t-1}} \times 100, \quad (16)$$

де $I_{B.6n \ q_t / t-1}$ – реальний наявний дохід (індекс зміни фізичного обсягу наявного доходу до попереднього року, %);

$B.6n_t$ – наявний дохід звітного року у фактичних цінах;

$B.6n (q_{t-1} \ p_{t-1})$ – наявний дохід попереднього року у фактичних цінах;

$CPI_{p_t / t-1}$ – індекс споживчих цін до попереднього року.

5. Наявний дохід на одну особу розраховується шляхом ділення наявного доходу у фактичних цінах на середньорічну чисельність наявного населення.

6. Середньомісячний дохід на одну особу розраховується шляхом ділення наявного доходу на одну особу у фактичних цінах на 12 місяців.

7. Схема таблиці "Доходи та витрати населення" наведена в додатку 15.

4. Інформація для Програми міжнародних зіставлень

1. Для проведення міжнародних зіставлень ВВП у рамках Програми міжнародних зіставлень Євростату-ОЕСР здійснюється поглиблена деталізація даних ВВП за категоріями кінцевого використання.

2. Для цілей зіставлення складові ВВП за категоріями кінцевого використання деталізують за однорідними первинними позиціями відповідно

до запитальника, розробленого ОЕСР. Підсумком даних є ВВП, який уключає:

- індивідуальні споживчі витрати домашніх господарств (P.31_{s.14});
- індивідуальні споживчі витрати некомерційних організацій, що обслуговують домашні господарства (P.31_{s.15});
- індивідуальні споживчі витрати загального державного управління (P.31_{s.13});
- колективні споживчі витрати сектору загального державного управління (P.32_{s.13});
- валове нагромадження капіталу (P.5g);
- зовнішнє сальдо товарів і послуг (B.11).

3. Крім того надається інформація щодо розподілу податку на додану вартість за видами нефінансових активів у ВНОК.

4. Деталізація інформації національних рахунків здійснюється відповідно до Методологічних положень щодо організації робіт за Програмою міжнародних зіставлень 2017 року [13].

Х. Забезпечення конфіденційності статистичної інформації державного статистичного спостереження

1. Забезпечення статистичної конфіденційності у практиці проведення ДСС здійснюється відповідно до вимог законів України "Про державну статистику" [1] (статті 14, 16, 21, 22), "Про інформацію" [2] (статті 18, 21), "Про доступ до публічної інформації" [3] (статті 6, 7), "Про захист персональних даних" [4] (статті 5, 6, 7, 24), з урахуванням основних принципів і методів, визначених Методологічними положеннями щодо забезпечення статистичної конфіденційності в органах державної статистики, міжнародних вимог до правил конфіденційності статистичної інформації відповідно до регламентів ЄС [6].

2. При проведенні ДСС перевірка статистичної конфіденційності здійснюється для:

1) агрегованих статистичних даних інших державних статистичних спостережень, які мають ризик розкриття первинних даних щодо статистичної одиниці;

2) адміністративних даних, отриманих органами державної статистики відповідно до угод щодо взаємообміну інформаційними ресурсами між Держстатом та іншими державними органами, установами, організаціями;

3) складових показників системи розрахунків, які містять зазначені вище дані.

3. Для забезпечення встановлених законодавством гарантій забезпечення статистичної конфіденційності перед респондентами реалізуються такі заходи:

- 1) забезпечення конфіденційності адміністративних даних та використання їх виключно для статистичних цілей;
- 2) надання статистичної інформації, отриманої за результатами державних статистичних спостережень, користувачам у зведеному знеособленому вигляді;
- 3) нерозповсюдження статистичної інформації, яка була отримана в ході проведення державних статистичних спостережень, якщо є загроза розкриття первинних даних.

XI. Поширення результатів державного статистичного спостереження

1. Відповідно до Закону України "Про державну статистику" статистична інформація, отримана за результатами ДСС, поширюється у зведеному знеособленому вигляді.

2. З метою забезпечення вільного та одночасного доступу користувачів узагальнена статистична інформація за результатами спостереження оприлюднюється на офіційному вебсайті Держстату (www.ukrstat.gov.ua) у відповідних статистичних продуктах (статистична інформація, статистичні публікації).

Результати ДСС оприлюднюються у два етапи:

ВВП, рахунки інституційних секторів економіки, рахунки поточних операцій, рахунки нагромадження, фінансовий рахунок, доходи та витрати населення оприлюднюються через 12 місяців після завершення звітного періоду; баланси – через 17 місяців після завершення звітного періоду.

Крім того в рамках ДСС здійснюється публікація попередніх даних доходів і витрат населення – через 3 місяці після завершення звітного періоду.

Терміни оприлюднення, показники та їх розрізи (деталізація), а також статистичні продукти, які поширюються за результатами ДСС, визначаються планом державних статистичних спостережень на відповідний рік.

3. Інформацію за результатами ДСС Держстат також надає:

- 1) за запитами користувачів статистичної інформації у порядку та на умовах, визначених чинним законодавством;
- 2) відповідно до угод щодо взаємообміну інформаційними ресурсами між Держстатом та іншими державними органами, установами, організаціями;
- 3) міжнародним організаціям (Євростат, Світовий банк, ЄЕК ООН та МВФ) у рамках виконання міжнародних зобов'язань України, а також статистичним службам інших країн за їхніми запитами.

ХІІ. Перегляд даних національних рахунків

1. Збалансоване поєднання оцінок різної періодичності є необхідною та важливою умовою при визначенні показників національних рахунків. Реалізація принципів перегляду квартальних і річних даних національних рахунків дає можливість отримати узгоджені та збалансовані макроекономічні показники.

2. Результати цього ДСС є остаточними, тому регулярний перегляд і актуалізація даних спостереження не проводиться.

Натомість за підсумками ДСС "Річні національні рахунки" переглядається інформація ДСС "Квартальні національні рахунки" щодо ВВП та його складових, визначена Методологічними положеннями розрахунку валового внутрішнього продукту [9], та інформація таблиці "Доходи і витрати населення", наведена у підрозділі 3 розділу IX. Остаточний перегляд цих даних квартальних національних рахунків, зумовлений уточненням даних респондентами та появою нової більш повної інформації, що була недоступна на час формування статистичних показників. Перегляд цих даних ДСС здійснюється за один рік.

3. Також для цього ДСС передбачений спеціальний перегляд даних, який здійснюється у разі зміни нормативно-правової бази, його методології (зокрема, зміни еталонного/базисного року) та/або класифікації, що використовується для формування розподілу показників ДСС за КВЕД, КІСЕ, КІСЦ, угруповань для публікації національних рахунків. Спеціальний перегляд здійснюється в терміни, передбачені планом ДСС на відповідний рік.

Спеціальний перегляд даних ДСС "Річні національні рахунки" за 2000–2017 роки відбувся у березні 2020 року у зв'язку із запровадженням нового еталонного/базисного року.

4. Крім того може здійснюватися незапланований перегляд, який є наслідком непередбачуваних подій, зокрема, уточненням даних ДСС та адміністративної інформації.

Незапланований перегляд даних ДСС "Річні національні рахунки" за 2015, 2016 та 2017 роки відбувся 15.05.2018 і був зумовлений переглядом показників платіжного балансу НБУ.

5. Про регулярний перегляд даних, а також про деталізацію перегляду користувачі статистичної інформації попередньо інформуються про дату і/або час оприлюднення переглянутої інформації; про спеціальний перегляд даних ДСС користувачам статистичної інформації повідомляють не пізніше як за півроку; про незапланований перегляд даних – як тільки виникає потреба в ньому. Повідомлення здійснюється шляхом оприлюднення на офіційному вебсайті Держстату відповідного оголошення.

6. Переглянуті дані оприлюднюються разом із черговим оприлюдненням відповідної статистичної інформації за підсумками ДСС, згідно з календарем оприлюднення інформації та відповідними поясненнями. У разі проведення незапланованого перегляду даних повідомлення про це розміщується на офіційному вебсайті Держстату в розділі "До уваги користувачів", переглянуті дані розміщуються в розділі "Статистична інформація".

Директор департаменту статистики
національних рахунків Держстату

Ірина НІКІТІНА

Додаток 1
до Методологічних положень
(розділ II, пункт 3 розділу III)

Показники для публікації річних національних рахунків

Код показника	Назва показника
P	Операції з товарами і послугами
P.1	Випуск
P.2	Проміжне споживання
P.3	Кінцеві споживчі витрати
P.31	Індивідуальні споживчі витрати
P.32	Колективні споживчі витрати
P.4	Фактичне кінцеве споживання
P.41	Фактичне індивідуальне кінцеве споживання
P.42	Фактичне колективне кінцеве споживання
P.5g	Валове нагромадження капіталу
P.51g	Валове нагромадження основного капіталу
P.51c	Споживання основного капіталу
P.52	Зміна запасів матеріальних оборотних коштів
P.53	Придбання за виключенням вибуття цінностей
P.6	Експорт товарів і послуг
P.7	Імпорт товарів і послуг
NP	Придбання за виключенням вибуття невикористаних нефінансових активів
D	Розподільчі операції
D.1	Оплата праці найманих працівників
D.11	Заробітна плата
D.121	Фактичні внески наймачів на соціальне страхування
D.122	Умовно обчислені внески наймачів на соціальне страхування
D.2	Податки на виробництво та імпорту
D.21	Податки на продукти
D.29	Інші податки, пов'язані з виробництвом
D.3	Субсидії на виробництво та імпорту
D.31	Субсидії на продукти
D.39	Інші субсидії, пов'язані з виробництвом
D.4	Дохід від власності
D.5	Поточні податки на доходи, майно тощо
D.61	Внески на соціальне страхування
D.62	Соціальні допомоги, крім допомог у натурі
D.63	Соціальні трансферти в натурі
D.7	Інші поточні трансферти
D.8	Коригування на зміни чистої вартості активів ДГ у недержавних пенсійних фондах
D.9	Капітальні трансферти

Код показника	Назва показника
F	Операції з фінансовими інструментами
F.1	Монетарне золото та спеціальні права запозичення
F.2	Готівкові гроші та депозити
F.3	Боргові цінні папери
F.4	Кредити
F.5	Акціонерний капітал та акції або паї інвестиційного фонду
F.6	Страхування, пенсійні та стандартизовані гарантійні схеми
F.7	Похідні фінансові інструменти та фондові опціони працівників
F.8	Інша дебіторська/кредиторська заборгованість
K	Інші зміни в активах
B	Балансуючі статті
B.1*g	Валовий внутрішній продукт
B.1*n	Чистий внутрішній продукт
B.1g	Валова додана вартість
B.1n	Чиста додана вартість
B.2g	Валовий прибуток
B.3g	Змішаний дохід
B.2n, B.3n	Чистий прибуток, змішаний дохід
B.5g	Валове сальдо первинних доходів
B.5n	Чисте сальдо первинних доходів
B.5*g	Валовий національний дохід
B.5*n	Чистий національний дохід
B.6g	Валовий наявний дохід
B.6n	Чистий наявний дохід
B.7g	Валовий скоригований наявний дохід
B.7n	Чистий скоригований наявний дохід
B.8g	Валове заощадження
B.8n	Чисте заощадження
B.9	Чисте кредитування, чисте запозичення
B.11	Зовнішнє сальдо товарів і послуг
B.12	Поточне зовнішнє сальдо
BF.90	Чиста вартість фінансових активів
DB.9	Статистична розбіжність

Код показника	Назва показника
AN	Нефінансові активи
AN.1	Вироблені нефінансові активи
AN.11	Основні засоби
AN.111	Житлові будівлі
AN.112	Інші будівлі та споруди
AN.113	Машини та обладнання
AN.114	Системи озброєння
AN.115	Культитивовані біологічні ресурси
AN.116	Витрати, пов'язані з передачею прав власності на невироблені активи
AN.117	Продукти інтелектуальної власності
AN.1171	Наукові дослідження та розробки
AN.1172	Розвідка та оцінка запасів корисних копалин
AN.1173	Комп'ютерне програмне забезпечення та бази даних
AN.1174	Розважальні програми й оригінали літературних і художніх творів
AN.12	Запаси матеріальних оборотних коштів
AF	Фінансові активи
AF.1	Монетарне золото та спеціальні права запозичення
AF.2	Готівкові гроші та депозити
AF.3	Боргові цінні папери
AF.4	Кредити
AF.5	Акціонерний капітал та акції або паї інвестиційного фонду
AF.6	Страхування, пенсійні та стандартизовані гарантійні схеми
AF.7	Похідні фінансові інструменти та фондові опціони працівників
AF.8	Інша дебіторська/кредиторська заборгованість

Додаток 2
до Методологічних положень
(пункт 4 розділу IV)

Джерела інформації для проведення розрахунків річних національних рахунків

I. Державні статистичні спостереження

Назва ДСС, форми звітності ДСС	Інформація, що використовується
1.01.01.02 "Чисельність та природний рух населення"	Середня чисельність наявного населення
1.02.01.01 "Обстеження робочої сили" ф. № 1-ОРС (місячна) "Анкета домогосподарства" ф. № 2-ОРС (місячна) "Анкета обстеження робочої сили"	Кількість зайнятих за видами економічної діяльності та категоріями зайнятості
1.02.02.01 "Обстеження підприємств із питань статистики праці" ф. № 1-ПВ (місячна) "Звіт із праці" ф. № 1-ПВ (квартальна) "Звіт із праці"	Фонд оплати праці, основної, додаткової та середньомісячної заробітної плати штатних працівників, наданої матеріальної допомоги та соціальних пільг
1.03.00.07 "Мережа та діяльність закладів освіти"	Кількість осіб, прийнятих на навчання до вищих навчальних закладів
1.05.00.01 "Обстеження умов життя домогосподарств" ф. № 3-УЖД (два рази на квартал) "Щоденник поточних витрат домогосподарства" ф. № 5-УЖД (квартальна) "Квартальний запитальник про витрати і доходи домогосподарства" Анкета № 1 (квартальна) "Будівництво та ремонт"	Грошові витрати домогосподарств Купівля товарів, оплата послуг
1.07.00.01 "Наявність та рух житлового фонду" ф. № 1-житлофонд (річна) "Житловий фонд станом на 1 січня 20__ року"	Наявність житлового фонду
1.07.00.03 "Оплата населенням житлово-комунальних послуг" ф. № 1-заборгованість (ЖКГ) (місячна) "Звіт про оплату населенням житлово-комунальних послуг"	Сума коштів, нарахованих населенню до сплати за житлово-комунальні послуги та постачання електричної енергії

Продовження додатка 2

Назва ДСС, форми звітності ДСС	Інформація, що використовується
2.02.03.01 Таблиця "витрати-випуск"	Баланс пропозиції та використання ресурсів
2.03.01.01 "Структурні зміни в економіці України та її регіонів" ф. № 1-підприємництво (річна) "Структурне обстеження підприємства" ф. № 2-підприємництво (річна) "Структурне обстеження підприємства"	Виробничі запаси; запаси незавершеного виробництва, готової продукції, товарів та послуг для перепродажу; вартість товарів та послуг, придбаних у звітному році для перепродажу; акцизний податок; податки та збори, пов'язані з виробництвом; податки та збори, пов'язані з обсягом реалізованої продукції (товарів, послуг), крім ПДВ та акцизного податку; субсидії та дотації на виробництво; розподіл матеріальних витрат і витрат на оплату послуг, використаних у виробництві продукції (товарів, послуг), за продуктами та послугами; річні податкові дані, сума одержаного валового доходу фізичних осіб-підприємців
2.03.01.04 "Активи, власний капітал, зобов'язання та фінансові результати підприємств " форми фінансової звітності № 1, 1-м, 1-мс "Баланс", № 2 (розділи - I, III), 2-м, 2-мс "Звіт про фінансові результати"	Необоротні та оборотні активи підприємств; власний капітал та зобов'язання підприємств; фінансові результати до оподаткування: сальдо; прибуток; збиток; чистий прибуток (збиток): сальдо; прибуток; збиток; виробничі запаси, незавершене виробництво, біологічні активи, готова продукція, товари; дивіденди, відсотки, штрафи Витрати на утримання об'єктів житлово-комунального і соціально-культурного призначення
2.03.02.01 "Показники економічної діяльності підприємств сфери нефінансових послуг"	Обсяг реалізованих послуг, обсяг реалізованих послуг у тому числі населенню
2.03.03.02 "Продаж і запаси товарів у торговій мережі" ф. № 3-торг (квартальна) "Звіт про продаж і запаси товарів у торговій мережі"	Товарооборот, у тому числі від продажу товарів, що вироблені на території України; запаси товарів у торговій мережі та на складах

Продовження додатка 2

Назва ДСС, форми звітності ДСС	Інформація, що використовується
2.03.04.01 "Капітальні інвестиції" ф. № 2-ОЗ ІНВ (річна) "Звіт про наявність і рух необоротних активів, амортизацію та капітальні інвестиції"	Обсяг капітальних інвестицій, витрати на капітальний ремонт.
2.03.05.01 "Наявність і рух необоротних активів, амортизація" ф. № 2-ОЗ ІНВ (річна) "Звіт про наявність і рух необоротних активів, амортизацію та капітальні інвестиції"	Вартість необоротних активів: первісна/переоцінена, залишкова (на початок та кінець року); вартість активів, що надійшли та вибули (у тому числі вартість нових активів, що було введено в дію, та вартість ліквідованих активів); амортизація за рік
2.03.07.07 "Рибогосподарська діяльність" ф. № 1-риба (річна) "Звіт про добування водних біоресурсів"	Вартість видобутих водних біоресурсів
2.03.07.17 "Витрати на виробництво продукції (робіт, послуг) сільського господарства"	Орендна плата за земельні частки (паї), майнові паї
2.03.07.21 "Лісогосподарська діяльність" ф. № 3-лг (річна) "Звіт про відтворення та захист лісів"	Обсяг продукції (робіт, послуг) лісового господарства
2.03.07.24 "Економічні рахунки сільського господарства"	Випуск сільського господарства у фактичних цінах; проміжне споживання, валова додана вартість, зміна вартості запасів сільськогосподарської продукції
2.03.07.25 "Баланси основних продуктів рослинництва та тваринництва"	Використання продукції, споживання населенням продуктів харчування
2.06.01.01 "Зміни цін (тарифів) на споживчі товари (послуги)"	Індекси споживчих цін
2.06.02.01 "Зміни цін виробників промислової продукції"	Індекси цін виробників промислової продукції
2.06.02.02 "Зміни цін у будівництві"	Індекси цін у будівництві
2.07.01.01 "Здійснення наукових досліджень і розробок" ф. № 3-наука (річна) "Звіт про здійснення наукових досліджень і розробок за 20__ рік"	Обсяг витрат на виконання наукових досліджень і розробок за видами витрат, джерелами фінансування витрат, видами робіт

II. Адміністративні дані

Постачальники інформації	Інформація, що використовується
Міністерство внутрішніх справ	Обсяг вилучених наркотичних засобів
Міністерство культури	Кількість служителів релігійних культів
Міністерство охорони здоров'я	Кількість операцій, пологів та кількість хворих на розлади психіки внаслідок уживання наркотичних речовин
НБУ	Доходи та витрати НБУ; доходи та витрати банків України; вимоги НБУ та банків України за кредитами та депозитами в розрізі інституційних секторів економіки; зобов'язання НБУ та банків України за депозитами та кредитами в розрізі інституційних секторів економіки; процентні доходи та витрати банків України за кредитами та депозитами в розрізі інституційних секторів економіки; запаси матеріальних цінностей НБУ та банків України
	Платіжний баланс
	Доходи та витрати страховика, зведений баланс, пояснювальна записка до звітних даних страховика, відомості щодо вхідного перестрахування зі страхування життя
	Фінансова діяльність, склад активів та пасивів, доходів та витрат кредитної спілки, отримані проценти за кредитами, надані членам кредитної спілки
	Фінансові результати та баланс фінансової компанії
	Склад доходів, активів та пасивів, фінансових результатів діяльності ломбарду
	Активи недержавних пенсійних фондів, узагальнені дані про кількість учасників та вкладників недержавних пенсійних фондів, доходи та видатки недержавних пенсійних фондів
Фонд гарантування вкладів фізичних осіб	Доходи та витрати, адміністративні витрати
Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку	Наявність фінансових активів, доходи за фінансовими активами, номінальна вартість випущених та розміщених цінних паперів акціонерних товариств; вартість реалізації повторно проданих цінних паперів акціонерних товариств
Державна казначейська служба	Доходи, видатки, заборгованість та фінансовий стан (баланс) Державного бюджету України, бюджетів Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва та Севастополя
	Інформація про рух коштів та показники балансів головних розпорядників коштів державного бюджету
Державна податкова служба	Доходи і витрати неприбуткових організацій
Державна митна служба	Експорт та імпорт товарів на основі митних декларацій

Постачальники інформації	Інформація, що використовується
Державного агентства автомобільних доріг	Надходження та використання коштів на дорожнє господарство
Державне агентство резерву	Надходження та вибуття матеріальних цінностей державного резерву
Пенсійний фонд	Доходи та видатки Пенсійного фонду ф. № 1 "Баланс"
Державна служба зайнятості	Доходи та видатки Державної служби зайнятості ф. № 1 "Баланс"
Фонд соціального страхування	Доходи та видатки на забезпечення утримання системи фонду та інші видатки, ф. № 1 "Баланс"
Фонд загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття	Інші надходження (штрафи, пені)
Національне агентство з питань запобігання корупції	Витрати на здійснення статутної діяльності політичної партії, "Звіт політичної партії про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру"

Послідовність рахунків

Рахунки поточних операцій

Рахунок виробництва (I);

Рахунки розподілу та використання доходу (II)

Рахунки первинного розподілу доходу (II.1)

рахунок утворення доходу (II.1.1);

рахунок розподілу первинного доходу (II.1.2);

Рахунок вторинного розподілу доходу (II.2);

Рахунок перерозподілу доходу в натурі (II.3);

Рахунки використання доходу (II.4)

рахунок використання наявного доходу (II.4.1);

рахунок використання скоригованого наявного доходу (II.4.2);

Рахунки нагромадження (III)

Рахунок капіталу (III.1);

Фінансовий рахунок (III.2);

Рахунки інших змін в активах (III.3)

(відображені у складі балансів активів і пасивів)

Баланси (IV)

Баланс нефінансових активів

Баланс фінансових активів та пасивів

Рахунки іншого світу (V)

Зовнішній рахунок товарів і послуг

Зовнішній рахунок первинного доходу та поточних трансфертів

Зовнішні рахунки нагромадження

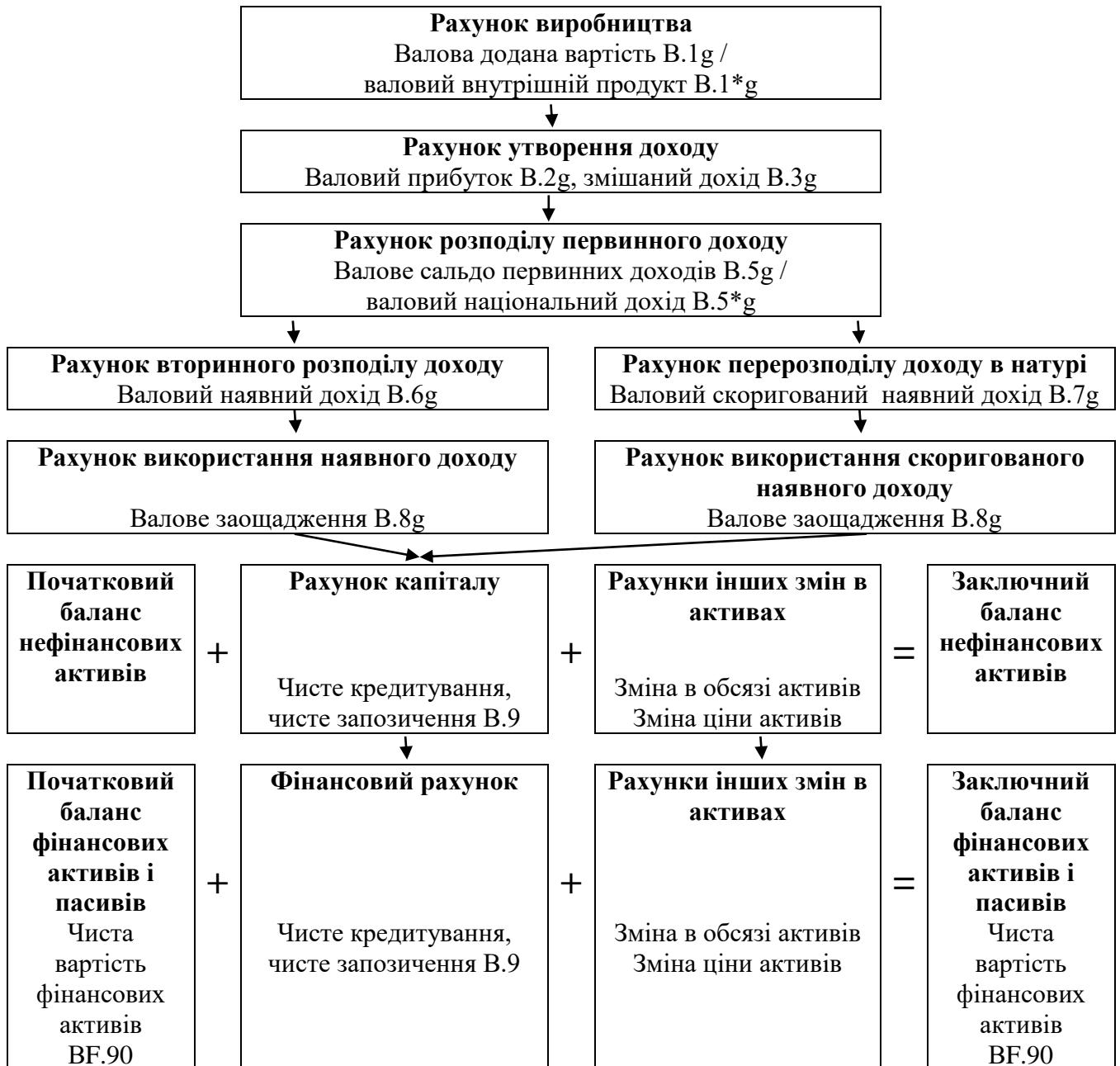
Рахунок капіталу

Фінансовий рахунок

Рахунок товарів і послуг (0)

Додаток 4
до Методологічних положень
(пункт 7 підрозділу 5 розділу V)

Взаємозв'язок рахунків та балансуючих статей

Додаток 5
до Методологічних положень
(пункт 7 підрозділу 5 розділу V)

Таблиці зведених національних рахунків

Таблиця "Рахунок товарів і послуг"

	Ресурси		Використання
P.1	Випуск (в основних цінах)	P.2	Проміжне споживання
P.7	Імпорт товарів і послуг	P.3	Кінцеві споживчі витрати
D.21	Податки на продукти		у тому числі
D.31	Субсидії на продукти	P.31	індивідуальні споживчі витрати
		P.32	колективні споживчі витрати
		P.51g	Валове нагромадження основного капіталу
		P.52	Зміна запасів матеріальних оборотних коштів
		P.53	Придбання за виключенням вибуття цінностей
		P.6	Експорт товарів і послуг
	Усього		Усього

Таблиця "Рахунок виробництва"

	Використання		Ресурси
P.2	Проміжне споживання	P.1	Випуск (в основних цінах)
B.1*g	Валовий внутрішній продукт	D.21– D.31	Податки за виключенням субсидій на продукти
	Усього		Усього
P.51c	Споживання основного капіталу		
B.1*n	Чистий внутрішній продукт		

Рахунки розподілу та використання доходу
 Рахунки первинного розподілу доходу
 Таблиця "Рахунок утворення доходу"

	Використання		Ресурси
D.1	Оплата праці найманих працівників	B.1*g	Валовий внутрішній продукт
	у тому числі		
D.11	заробітна плата		
D.121	фактичні внески наймачів на соціальне страхування		
D.122	умовно обчислені внески наймачів на соціальне страхування		
D.2	Податки на виробництво та імпорт		
D.3	Субсидії на виробництво та імпорт		
B.2g, B.3g	Валовий прибуток, змішаний дохід		
	Усього		Усього
B.2n, B.3n	Чистий прибуток, змішаний дохід		

Таблиця "Рахунок розподілу первинного доходу"

	Використання		Ресурси
		B.2g, B.3g	Валовий прибуток, змішаний дохід
		D.1	Оплата праці найманих працівників
		D.2	Податки на виробництво та імпорт
			у тому числі
		D.21	податки на продукти
		D.29	інші податки, пов'язані з виробництвом
		D.3	Субсидії на виробництво та імпорт
			у тому числі
		D.31	субсидії на продукти
		D.39	інші субсидії, пов'язані з виробництвом
D.4p	Дохід від власності, сплачений іншим країнам	D.4r	Дохід від власності, одержаний від інших країн
B.5*g	Валовий національний дохід		
	Усього		Усього
B.5*n	Чистий національний дохід		

Таблиця "Рахунок вторинного розподілу доходу"

	Використання		Ресурси
		B.5*g	Валовий національний дохід
D.5p	Поточні податки на доходи, майно тощо, сплачені іншим країнам	D.5r	Поточні податки на доходи, майно тощо, одержані від інших країн
D.61p	Внески на соціальне страхування, сплачені іншим країнам	D.61r	Внески на соціальне страхування, одержані від інших країн
D.62p	Соціальні допомоги, крім допомог у натурі, сплачені іншим країнам	D.62r	Соціальні допомоги, крім допомог у натурі, одержані від інших країн
D.7p	Інші поточні трансферти, сплачені іншим країнам	D.7r	Інші поточні трансферти, одержані від інших країн
B.6*g	Валовий наявний дохід		
	Усього		Усього
B.6*n	Чистий наявний дохід		

Рахунки використання доходу

Таблиця "Рахунок використання наявного доходу"

	Використання		Ресурси
P.3	Кінцеві споживчі витрати	B.6*g	Валовий наявний дохід
	у тому числі		
P.31	індивідуальні споживчі витрати		
P.32	колективні споживчі витрати		
D.8	Коригування на зміни чистої вартості активів ДГ у недержавних пенсійних фондах	D.8	Коригування на зміни чистої вартості активів ДГ у недержавних пенсійних фондах
B.8*g	Валове заощадження		
	Усього		Усього
B.8*n	Чисте заощадження		

Рахунки нагромадження
Таблиця "Рахунок капіталу"

	Зміни в активах		Зміни в зобов'язаннях і чистому багатстві
P.51g	Валове нагромадження основного капіталу	B.8*n	Чисте заощадження
P.51c	Споживання основного капіталу (-)	D.9r	Капітальні трансферти, одержані від інших країн (+)
P.52	Зміна запасів матеріальних оборотних коштів	D.9p	Капітальні трансферти, сплачені іншим країнам (-)
P.53	Придбання за виключенням вибуття цінностей		
NP	Придбання за виключенням вибуття невироблених нефінансових активів		
B.9	Чисте кредитування (+), чисте запозичення (-)		
	Усього		Усього (зміни чистого багатства за рахунок заощадження та капітальних трансфертів)

Таблиця "Фінансовий рахунок"

	Зміни в активах		Зміни в зобов'язаннях і чистому багатстві
		B.9	Чисте кредитування (+), чисте запозичення (-)
		DB.9	Статистична розбіжність
F	Чисте придбання фінансових активів	F	Чисте прийняття фінансових зобов'язань
F.1	Монетарне золото та спеціальні права запозичення		
F.2	Готівкові гроші та депозити	F.2	Готівкові гроші та депозити
F.3	Боргові цінні папери	F.3	Боргові цінні папери
F.4	Кредити	F.4	Кредити
F.5	Акціонерний капітал та акції або паї інвестиційного фонду	F.5	Акціонерний капітал та акції або паї інвестиційного фонду
F.6	Страховання, пенсійні та стандартизовані гарантійні схеми	F.6	Страховання, пенсійні та стандартизовані гарантійні схеми
F.7	Похідні фінансові інструменти та фондові опціони працівників	F.7	Похідні фінансові інструменти та фондові опціони працівників
F.8	Інша дебіторська заборгованість	F.8	Інша кредиторська заборгованість

Додаток 6
до Методологічних положень
(пункт 6 підрозділу 3 розділу VI)

Інформація та її джерела для розрахунку доходу від власності

Код операції	Назва операції	Джерело інформації	Інформація, що використовується для розрахунку показників	
			дохід від власності одержаний	дохід від власності сплачений
A	1	2	3	4
D.41	Проценти	Доходи та витрати НБУ	Процентні доходи за депозитами, цінними паперами та кредитами; інші процентні доходи	Процентні витрати (за депозитами та операціями з МВФ, за отриманими кредитами)
		Доходи та витрати банків України	Процентні доходи за кредитами (суб'єктам господарювання, органам державної влади та місцевого самоврядування, фізичним особам); за цінними паперами; інші процентні доходи	Процентні витрати за кредитами та цінними паперами (у т.ч. за операціями з фізичними особами)
		Звіт про виконання державного та місцевого бюджету України	Плата за розміщення тимчасово вільних коштів державного та місцевого бюджетів Кошти, отримані відповідно до статті 8 Закону України "Про впорядкування питань, пов'язаних із забезпеченням ядерної безпеки" (включаючи надходження заборгованості минулих років за цими коштами), та дохід від розміщення цих коштів у цінні папери Доходи від операцій з кредитування та надання гарантій	Обслуговування боргу; виконання боргових зобов'язань за кредитом, залученим під державну гарантію для реалізації проекту "Створення Національної супутникової системи зв'язку"

Продовження додатка 6

А	1	2	3	4
		Звіт про виконання бюджету Пенсійного фонду	Кошти, сплачені банками за користування тимчасово вільними коштами Пенсійного фонду	
		Звітні дані про доходи та витрати кредитної спілки	Процентні доходи (проценти за кредитами, наданими членам кредитної спілки; доходи від коштів на депозитних рахунках у банках)	Процентні витрати (нараховані проценти за внесками (вкладами) на депозитні рахунки членів кредитної спілки тощо)
		Звіт про діяльність ломбарду	Процентні доходи (у т. ч. нараховані проценти за користування фінансовими кредитами)	Фінансові витрати
		Звіт про зміну чистої вартості пенсійних активів недержавного пенсійного фонду в цілому по Україні		Сплачений дохід від власності, отриманий від розміщення пенсійних внесків
		Фонд гарантування вкладів фізичних осіб	Інвестиційний дохід	Фінансові витрати (процентні витрати за кредитами, векселями)
		Звіт про фінансові результати фінансової компанії (всього по Україні)	Доходи від участі в капіталі Інші фінансові доходи	Фінансові витрати Втрати від участі в капіталі
		Платіжний баланс	Доходи від інших інвестицій (торгові кредити, позики, депозити)	Доходи від інших інвестицій (проценти за депозитами та за коштами, що розміщені в інших банках; за обслуговування зовнішнього боргу)

A	1	2	3	4
			Доходи від портфельних інвестицій (інвестиційний дохід від участі в капіталі компаній та інвестиційних фондах)	
D.42	Розподілений дохід корпорацій			
D.421	Дивіденди	Доходи та витрати банків України	Інші операційні доходи (дивіденди)	
		Звіт про виконання державного та місцевого бюджету України	Дивіденди (дохід), нараховані на акції (частки, паї) господарських товариств, у статутних капіталах яких є державна власність	
		Звіт про зміну чистої вартості пенсійних активів недержавного пенсійного фонду в цілому по Україні	Сукупний прибуток (збиток) від інвестування пенсійних активів Дохід (втрати) від інвестування (в цінні папери Кабінету Міністрів України, об'єкти нерухомості, банківські метали тощо)	
		Платіжний баланс	Доходи від прямих інвестицій (дивіденди та розподілений прибуток закордонних відділень, доходи за борговими зобов'язаннями)	Доходи від прямих інвестицій (дивіденди та розподілений прибуток закордонних відділень) Доходи від портфельних інвестицій (облігації та інші довгострокові боргові цінні папери)
D.422	Вилучення доходів квазікорпорацій	Звіт про виконання державного та місцевого бюджету України	Частина чистого прибутку (доходу) державних унітарних підприємств та їх об'єднань, що вилучається до бюджету	

Продовження додатка 6

A	1	2	3	4
D.43	Реінвестовані доходи від прямих іноземних інвестицій	Платіжний баланс	Доходи від прямих інвестицій (реінвестовані доходи та нерозподілений прибуток підприємств)	
D.44	Інші інвестиційні доходи			
D.441	Інвестиційні доходи, що належать власникам страхових полісів	Звіт про доходи та витрати страховика	Фінансові доходи (у т.ч. доходи від участі в капіталі, доходи за облігаціями, доходи від депозитів, дивіденди за акціями)	Фінансові витрати (у т.ч. втрати від участі в капіталі, проценти за користування кредитами та за облігаціями випущеними) Доходи від інвестування та розміщення тимчасово вільних коштів
D.45	Орендна плата	Звіт про виконання державного та місцевого бюджету України	Рентна плата та плати за використання інших природних ресурсів (лісових ресурсів, водокористування, користування надрами, радіочастотними ресурсами) Концесійні платежі щодо об'єктів державної та комунальної власності	
		ДСС "Витрати на виробництво продукції (робіт, послуг) сільського господарства"	Доходи населення від власності на землю (оренда паїв)	

Додаток 7
до Методологічних положень
(пункт 6 підрозділу 4 розділу VI)

**Розподіл поточних податків на доходи, майно за інституційними
секторами економіки**

	Код бюджетної класифі- кації	Код інституційного сектору економіки					
		S.11	S.12	S.13	S.14	S.15	S.2
А	Б	1	2	3	4	5	6
Податок та збір на доходи фізичних осіб	11010000						x
Податок на доходи фізичних осіб, що сплачується податковими агентами, із доходів платника податку у вигляді заробітної плати	11010100	x	x	x		x	x
Податок на доходи фізичних осіб з грошового забезпечення, грошових винагород та інших виплат, одержаних військовослужбовцями та особами рядового і начальницького складу, що сплачується податковими агентами	11010200	x	x	x		x	x
Податок на доходи фізичних осіб, що сплачується податковими агентами, із доходів платника податку інших ніж заробітна плата	11010400	x	x	x		x	x
Податок на доходи фізичних осіб, що сплачується фізичними особами за результатами річного декларування	11010500	x	x	x		x	x
Податок на доходи фізичних осіб із доходу у вигляді процентів	11010800	x	x	x		x	x
Податок на доходи фізичних осіб із суми пенсійних виплат або щомісячного довічного грошового утримання, що оподатковуються відповідно до підпункту 164.2.19 пункту 164.2 статті 164 Податкового кодексу	11010900	x	x	x		x	x
Військовий збір	11011000						x
Податок на прибуток підприємств	11020000						x
Податок на прибуток підприємств і організацій, що перебувають у державній власності	11020100			x	x	x	x
Податок на прибуток підприємств та фінансових установ комунальної власності	11020200			x	x	x	x
Податок на прибуток підприємств, створених за участю іноземних інвесторів	11020300			x	x	x	x
Податок на прибуток від казино, відеосалонів, гральних автоматів, концертно-видовищних заходів	11020400						x

А	Б	1	2	3	4	5	6
Податок на прибуток іноземних юридичних осіб	11020500	x	x	x	x	x	
Податок на прибуток банківських організацій, включаючи філіали аналогічних організацій, розташованих на території України	11020600	x		x	x	x	x
Податок на прибуток страхових організацій, включаючи філіали аналогічних організацій, розташованих на території України	11020700	x		x	x	x	x
Податок на прибуток організацій і підприємств споживчої кооперації, кооперативів та громадських об'єднань	11020900			x			x
Податок на прибуток приватних підприємств	11021000						x
Інші платники податку на прибуток	11021100						x
Податок на прибуток фінансових установ, включаючи філіали аналогічних організацій, розташованих на території України, за винятком страхових організацій	11021600	x		x	x	x	x
Податкова заборгованість з податку на прибуток підприємств (крім підприємств комунальної власності) та додаткові податкові зобов'язання з цього податку, що спрямовуються на розрахунки з погашення заборгованості з різниці в тарифах на теплову енергію, послуги з водопостачання та водовідведення, що вироблялися, транспортувалися та постачалися населенню, яка виникла у зв'язку з невідповідністю фактичної вартості теплової енергії, послуг з водопостачання та водовідведення тарифам, що затверджувалися органами державної влади чи органами місцевого самоврядування	11021900						
Податок на прибуток підприємств електроенергетичної, нафтогазової, вугільної галузей, що залучається до розрахунків на виконання положень частини другої статті 21 Закону України "Про Державний бюджет України на 2018 рік"	11022000		x		x	x	x
Податок на дохід, який сплачують суб'єкти, що здійснюють діяльність з випуску та проведення державних лотерей	11024700						x
Місцеві податки і збори	18000000						x
Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки	18010000						x
Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, сплачений юридичними особами	18010100				x		x

Продовження додатка 7

А	Б	1	2	3	4	5	6
Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, сплачений фізичними особами	18010200	х	х	х		х	х
Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, сплачений фізичними особами, які є власниками об'єктів нежитлової нерухомості	18010300	х	х	х		х	х
Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, сплачений юридичними особами, які є власниками об'єктів нежитлової нерухомості	18010400				х		х
Земельний податок з юридичних осіб	18010500				х		х
Земельний податок з фізичних осіб	18010700	х	х	х		х	х
Транспортний податок з фізичних осіб	18011000	х	х	х		х	х

Додаток 8
до Методологічних положень
(пункт 7 підрозділу 4 розділу VI)

Інформація та її джерела для розрахунку інших поточних трансфертів

Код операції	Назва операції	Джерело інформації	Інформація, що використовується для розрахунку показника	
			інші поточні трансферти одержані	інші поточні трансферти сплачені
A	1	2	3	4
D.71	Чисті страхові платежі, крім страхування життя	Звіт про доходи та витрати страховика	Страхові платежі (добровільне та обов'язкове страхування майна, відповідальності, фінансових ризиків, кредитів тощо)	
D.72	Страхові відшкодування, крім страхування життя	Звіт про доходи та витрати страховика		Страхові відшкодування (добровільне та обов'язкове страхування майна, відповідальності, фінансових ризиків, кредитів тощо)
D.73	Поточні трансферти між органами державного управління	Звіт про виконання державного бюджету України		Міжбюджетні трансферти (компенсація Пенсійному фонду втрат від застосування платниками фіксованого сільськогосподарського податку спеціальної ставки по сплаті збору на обов'язкове пенсійне страхування; фінансове забезпечення виплати пенсій, надбавок та підвищень до пенсій, призначених за пенсійними програмами, та дефіциту коштів Пенсійного фонду)
		Звіт про виконання бюджету Пенсійного фонду	Міжбюджетні трансферти (компенсація Пенсійному фонду втрат від застосування платниками	

А	1	2	3	4
			фіксованого сільськогосподарського податку спеціальної ставки по сплаті збору на обов'язкове пенсійне страхування; фінансове забезпечення виплати пенсій, надбавок та підвищень до пенсій, призначених за пенсійними програмами, та дефіциту коштів Пенсійного фонду)	
D.74	Поточне міжнародне співробітництво	Звіт про виконання державного та місцевого бюджету України	Інші джерела власних надходжень бюджетних установ Офіційні трансферти від урядів зарубіжних країн та міжнародних організацій	Загальнодержавні функції (вищі органи державного управління, органи місцевої влади та місцевого самоврядування, фінансова та зовнішньополітична діяльність; економічна допомога зарубіжним країнам тощо) Військова та цивільна оборона Загальна економічна та торговельна діяльність; протиепізоотичні заходи та участь у Міжнародному епізоотичному бюро; міжнародна діяльність у галузі народного господарства) Фізична культура і спорт (розвиток фізичної культури, спорту вищих досягнень та резервного спорту)

A	1	2	3	4
		Звіт про виконання бюджету Пенсійного фонду	Інші надходження (кошти на виплату пенсій іноземним пенсіонерами, які проживають на території України)	
		Звіт про надходження та використання коштів на дорожнє господарство		Заходи з міжнародної та концесійної діяльності
		Платіжний баланс	Інші поточні трансфери (гуманітарна допомога)	
D.75	Різні поточні трансфери	Звіт про виконання державного та місцевого бюджету України	Інші податки і збори Неподаткові надходження (кошти, що перераховуються НБУ відповідно до Закону України "Про Національний банк України"; штрафні санкції, пені, адміністративні штрафи) Адміністративні збори та платежі (виконавчий збір (штраф))	Інші загальні функції державного управління (інші виплати населенню, інші поточні видатки) Нагляд за додержанням законів та представницькі функції в суді. Цивільна оборона (мобілізаційна підготовка галузей національної економіки України) Інші заходи і заклади в галузі культури і спорту (фінансова підтримка громадських організацій, премії та стипендії за видатні досягнення у галузі культури тощо)

А	1	2	3	4
			Інші неподаткові надходження (грошові стягнення за шкоду, заподіяну порушенням законодавством про охорону навколишнього природного середовища; збір на соціально-економічну компенсацію ризику населення, яке проживає на території зони спостереження) Цільові фонди (соціальний захист інвалідів; забезпечення оборони і безпеки держави тощо)	Інша діяльність у сфері громадського порядку, безпеки та судової влади (субсидії та поточні трансферти підприємствам, установам, організаціям)
		Доходи та витрати НБУ	Інші операційні доходи та неопераційні доходи (позареалізаційні доходи)	Неопераційні витрати (позареалізаційні доходи та інші неопераційні витрати) Кошти, що перераховуються НБУ відповідно до Закону України "Про Національний банк України"
		Доходи та витрати банків України	Інші операційні доходи (штрафи, пені, страхові відшкодування)	Інші операційні витрати, інші адміністративні витрати
		Фонд гарантування вкладів фізичних осіб	Дохід від основної діяльності (внески банків – учасників)	Витрати з виконання зобов'язань з виплати відшкодування вкладникам та виведення банків з ринку
		Звіт про виконання бюджету Пенсійного фонду	Інші надходження (штрафи, пені)	

Продовження додатка 8

A	1	2	3	4
		Звітні дані про доходи та витрати кредитної спілки		Операційні витрати
		Звіт про діяльність ломбарду	Нарахована неустойка (пеня, штраф) за прострочення виконання зобов'язань за наданими фінансовими кредитами, інші доходи	Витрати на страхування
		Фонд загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття	Інші надходження (штрафи, пені)	
		Державна податкова служба	Членські внески в профспілкові організації, благодійні надходження тощо	
		форма № 5 Примітки до річної фінансової звітності	Штрафи, пені, неустойки	Штрафи, пені, неустойки
		Платіжний баланс	Грошові перекази робітників Інші приватні перекази Перекази за міжнародними платіжними системами Чисті премії та страхові відшкодування Інше (благодійні внески, гранти тощо)	Грошові перекази робітників Інші приватні перекази Перекази за міжнародними платіжними системами Чисті премії та страхові відшкодування Інше (благодійні внески, гранти тощо)

Додаток 9
до Методологічних положень
(пункт 5 підрозділу 1 розділу VII)

Інформація та її джерела для розрахунку капітальних трансфертів

Код операції	Назва операції	Джерело інформації	Інформація, що використовується для розрахунку показника	
			капітальні трансферти одержані	капітальні трансферти сплачені
A	1	2	3	4
D.91	Податки на капітал	Звіт про виконання державного та місцевого бюджету України	Оподаткування доходу, отриманого платником податку в результаті прийняття ним у спадщину чи дарунок коштів, майна, майнових чи немайнових прав	
D.92	Інвестиційні дотації	Звіт про виконання державного та місцевого бюджету України		Капітальні трансферти у грошовій або натуральній формі, сплачені органами державного управління іншим секторам або нерезидентним одиницям для фінансування витрат на придбання ними капітальних активів (основного капіталу, землі та нематеріальних активів)
D.99	Інші капітальні трансферти	Звіт про виконання державного та місцевого бюджету України	Інші джерела власних надходжень бюджетних установ Надходження коштів пайової участі у розвитку інфраструктури населеного пункту	Соціальний захист ветеранів війни та праці Допомога у вирішенні житлового питання Розселення та облаштування депортованих Кримських татар та осіб інших національностей Фінансова підтримка заходів із залучення до роботи членів малозабезпечених сімей

Продовження додатка 9

А	1	2	3	4
		Звіт про надходження та використання коштів на дорожнє господарство		Фінансування спільних з МФО проектів за рахунок бюджетних коштів Реалізація спільних з МФО проектів за рахунок кредитних коштів МФО
		Звіт про доходи та витрати страховика		Інші витрати
		Платіжний баланс	Інші капітальні трансферти (безповоротна фінансова допомога, спадщина, гранти на реконструкцію та розвиток виробництва)	

Додаток 10
до Методологічних положень
(пункт 5 підрозділу 1 розділу VII)

**Інформація та її джерела для розрахунку придбання за виключенням
вибуття невироблених нефінансових активів**

Код рядка	Джерело інформації	Інформація, що використовується
А	1	2
01	ДСС "Капітальні інвестиції" ф. № 2-ОЗ ІНВ (річна) "Звіт про наявність і рух необоротних активів, амортизацію та капітальні інвестиції"	Капітальні інвестиції, усього мінус активи, які були у використанні (нематеріальні активи за виключенням: програмного забезпечення та баз даних; витрат на розвідування корисних копалин; оплати послуг юристів, оцінювачів, агентів з нерухомості тощо, які пов'язані з передачею прав власності на невироблені активи; розважальних програм й оригіналів літературних і художніх творів)
02	Звіт про доходи та виконання державного бюджету України по видатках Звіт про доходи та виконання місцевих бюджетів України по видатках	Капітальні видатки (придбання землі та нематеріальних активів)
03	Платіжний баланс	Придбання/вибуття невироблених нефінансових активів

Додаток 11
до Методологічних положень
(пункт 8 підрозділу 3 розділу VII)

**Інформація та її джерела для рахунків інших змін в активах та балансу
нефінансових активів
(для нефінансових активів)**

Код рядка	Назва та код активу	Джерело інформації	Інформація, що використовується для розрахунку
A	1	2	3
Нефінансові активи (AN)			
01	Вироблені нефінансові активи (AN.1)		Усього (02+04)
02	Основні засоби (AN.11)	ДСС "Капітальні інвестиції" ф. № 2-ОЗ ІНВ (річна) "Звіт про наявність і рух необоротних активів, амортизацію та капітальні інвестиції"	Капітальні інвестиції, усього мінус активи, які були у використанні
		ДСС "Наявність і рух необоротних активів, амортизація" ф. № 2-ОЗ ІНВ (річна) "Звіт про наявність і рух необоротних активів, амортизацію та капітальні інвестиції"	Вартість активів, що вибули за рік (у т.ч. унаслідок надзвичайних подій)
		ДСС "Продаж і запаси товарів у торговій мережі" ф. № 3-торг (квартальна) "Звіт про продаж і запаси товарів у торговій мережі"	Матеріали будівельні та залізні вироби, мотоцикли, деталі та приладдя для них, автомобілі та автотовари
		Звіт про виконання державного бюджету України по видатках Звіт про виконання місцевих бюджетів України по видатках	Капітальні видатки (придбання обладнання і предметів довгострокового користування; капітальне будівництво (придбання); капітальний ремонт; реконструкція та реставрація)
		Звіт про надходження та використання коштів на дорожнє господарство	Капітальні вкладення та капітальний ремонт

А	1	2	3
		Звіт Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття	Капітальні видатки
		Форма № 2-ПФ "Звіт про виконання бюджету Пенсійного фонду"	Капітальні видатки
		Фонд соціального страхування	Капітальні видатки
		ДСС "Економічні рахунки сільського господарства	Біологічні ресурси рослинництва та тваринництва
		ДСС "Зміни цін у будівництві"	Індекси цін у будівництві
		ДСС "Зміни цін виробників промислової продукції"	Індекси цін виробників промислової продукції
03	з них: продукти інтелектуальної власності (AN.117)	ДСС "Капітальні інвестиції" ф. № 2-ОЗ ІНВ (річна) "Звіт про наявність і рух необоротних активів, амортизацію та капітальні інвестиції"	(Капітальні інвестиції, усього мінус активи, які були у використанні)
		Розрахунок випуску за ВЕД "Наукові дослідження та розробки" Результати наукових досліджень та розробок	
		Звіт Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття	Капітальні видатки
		Фонд соціального страхування	Капітальні видатки
		ДСС "Зміни цін (тарифів) на споживчі товари (послуги)"	Індекси споживчих цін
		Індекси-дефлятори випуску	
04	Запаси матеріальних оборотних коштів (AN.12)	ДСС "Структурні зміни в економіці України та її регіонів" ф. № 1 - підприємництво (річна), ф. № 2 - підприємництво (річна)	Виробничі запаси (сировина, основні й допоміжні матеріали, комплектуючі вироби та інші матеріальні цінності, включаючи малоцінні та швидкозношувані предмети) без ПДВ,

Продовження додатка 11

А	1	2	3
			запаси незавершеного виробництва, запаси готової продукції, запаси товарів та послуг для перепродажу
		ДСС "Активи, власний капітал, зобов'язання та фінансові результати підприємств" ф. № 1, 1-м, № 1-мс "Баланс", № 2, 2-м, 2-мс "Звіт про фінансові результати "	Виробничі запаси, запаси незавершеного виробництва, поточні біологічні активи, готова продукція, товари
		ДСС "Лісогосподарська діяльність" ф. № 3-лг (річна) "Звіт про відтворення та захист лісів"	Обсяг продукції (робіт, послуг) лісового господарства
		ДСС "Економічні рахунки сільського господарства"	Зміна вартості запасів сільськогосподарської продукції, худоби-молодняка, незавершеного виробництва в сільськогосподарських підприємствах та в господарствах населення
		Зведений баланс страховиків	Виробничі запаси, незавершене виробництво, поточні біологічні активи, готова продукція, товари
		Зведені показники балансів головних розпорядників коштів державного бюджету	Матеріали і продукти харчування, малоцінні та швидкозношувані предмети, інші запаси
		Пенсійний фонд (ф. № 1 Баланс)	Матеріали і продукти харчування, малоцінні та швидкозношувані предмети, інші запаси
		Фонд соціального страхування (ф. № 1 Баланс)	Матеріали і продукти харчування, малоцінні та швидкозношувані предмети, інші запаси
		Державна служба зайнятості (ф. № 1 Баланс)	Матеріали і продукти харчування, малоцінні та швидкозношувані предмети, інші запаси

Продовження додатка 11

А	1	2	3
		Державне агентство резерву	Надходження та вибуття матеріальних цінностей
		НБУ	Запаси матеріальних цінностей НБУ та банків України
		ДСС "Зміни цін (тарифів) на споживчі товари (послуги)"	Індекси споживчих цін
		ДСС "Зміни цін виробників промислової продукції"	Індекси цін виробників промислової продукції

Додаток 12
до Методологічних положень
(пункт 8 підрозділу 3 розділу VII)

**Інформація та її джерела для рахунків інших змін в активах та балансу
фінансових активів і пасивів
(для фінансових активів/пасивів)**

Код рядка	Код та назва фінансових активів/пасивів	Джерело інформації	Інформація, що використовується для розрахунку
A	1	2	3
01	Монетарне золото та СПЗ (AF.1)	НБУ	Міжнародна інвестиційна позиція
02	Грошові кошти та депозити (AF.2)	НБУ	Міжнародна інвестиційна позиція; Інформація щодо операцій та залишків коштів на початок та кінець звітного періоду для сектору фінансових корпорацій (у розрізі підсекторів) за інституційними секторами економіки
03	Боргові цінні папери (AF.3)	ДСС "Активи, власний капітал, зобов'язання та фінансові результати підприємств" ф. № 1-в (річна) "Баланс (бланк)", ф. № 1-м (річна) "Баланс (бланк)", ф. № 1-мс (річна) "Баланс (бланк)"	Інформація про залишки коштів на початок та кінець звітного періоду щодо фінансових активів та пасивів підприємств
		НБУ	Міжнародна інвестиційна позиція; Інформація щодо операцій та залишків коштів на початок та кінець звітного періоду для сектору фінансових корпорацій (у розрізі підсекторів) за інституційними секторами економіки
		Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку	Інформація щодо функціонування ринку цінних паперів

A	1	2	3
04	Кредити (AF.4)	ДСС "Активи, власний капітал, зобов'язання та фінансові результати підприємств" ф. № 1-в (річна) "Баланс (бланк)", ф. № 1-м (річна) "Баланс (бланк)", ф. № 1-мс (річна) "Баланс (бланк)"	Інформація про залишки коштів на початок та кінець звітного періоду щодо фінансових активів та пасивів підприємств
		НБУ	Міжнародна інвестиційна позиція; Інформація щодо операцій та залишків коштів на початок та кінець звітного періоду для сектору фінансових корпорацій (у розрізі підсекторів) за інституційними секторами економіки
		Державна казначейська служба	Інформація про залишки коштів на початок та кінець звітного періоду щодо фінансових активів та пасивів державного бюджету, місцевих бюджетів Автономної республіки Крим, областей, міст Києва та Севастополя, Головних розпорядників коштів державного бюджету
05	Акціонерний капітал та акції або паї інвестиційного фонду (AF.5)	ДСС "Активи, власний капітал, зобов'язання та фінансові результати підприємств" ф. № 1-в (річна) "Баланс (бланк)", ф. № 1-м (річна) "Баланс (бланк)", ф. № 1-мс (річна) "Баланс (бланк)"	Інформація про залишки коштів на початок та кінець звітного періоду щодо фінансових активів та пасивів підприємств
		НБУ	Міжнародна інвестиційна позиція; Інформація щодо операцій та залишків коштів на початок та кінець звітного періоду для сектору фінансових корпорацій (у розрізі підсекторів) за інституційними секторами економіки
		Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку	Інформація щодо функціонування ринку цінних паперів

Продовження додатка 12

A	1	2	3
06	Страхування, пенсійні та стандартизовані гарантійні схеми (AF.6)	НБУ	Інформація щодо операцій та залишків коштів на початок та кінець звітного періоду для сектору фінансових корпорацій (у розрізі підсекторів) за інституційними секторами економіки
07	Похідні фінансові інструменти та фондові опціони працівників (AF.7)	НБУ	Міжнародна інвестиційна позиція; Інформація щодо операцій та залишків коштів на початок та кінець звітного періоду для сектору фінансових корпорацій (у розрізі підсекторів) за інституційними секторами економіки
08	Інша дебіторська/кредиторська заборгованість (AF.8)	ДСС "Активи, власний капітал, зобов'язання та фінансові результати підприємств" ф. № 1-в (річна) "Баланс (бланк)", ф. № 1-м (річна) "Баланс (бланк)", ф. № 1-мс (річна) "Баланс (бланк)"	Інформація про залишки коштів на початок та кінець звітного періоду щодо фінансових активів та пасивів підприємств
		НБУ	Міжнародна інвестиційна позиція; Інформація щодо операцій та залишків коштів на початок та кінець звітного періоду для сектору фінансових корпорацій (у розрізі підсекторів) за інституційними секторами економіки
		Державна казначейська служба	Інформація про залишки коштів на початок та кінець звітного періоду щодо фінансових активів та пасивів державного бюджету, місцевих бюджетів Автономної республіки Крим, областей, міст Києва та Севастополя, Головних розпорядників коштів державного бюджету

Додаток 13
до Методологічних положень
(пункт 1 розділу VIII)

Таблиця "Баланс нефінансових активів"

		Початковий баланс	Рахунок капіталу	Рахунки інших змін в активах	Заключний баланс
А		1	2	3	4=1+2+3
Вироблені нефінансові активи	AN.1				
Основні засоби (без урахування житлових будівель у зв'язку з відсутністю повної інформації щодо якісного їх складу та ринкової ціни)	AN.11				
з них:					
продукти інтелектуальної власності	AN.117				
Запаси матеріальних оборотних коштів	AN.12				

Таблиця "Баланс фінансових активів і пасивів"

		Початковий баланс	Фінансовий рахунок	Рахунки інших змін в активах	Заключний баланс
	А	1	2	3	4=1+2+3
Активи					
F.1	Монетарне золото та СПЗ				
F.2	Готівкові гроші та депозити				
F.3	Цінні папери, крім акцій				
F.4	Кредити та позики				
F.5	Акції та інші види участі в капіталі				
F.6	Страхові технічні резерви				
F.7	Похідні фінансові інструменти та фондові опціони службовців				
F.8	Інша дебіторська/ кредиторська заборгованість				
Пасиви					
F.1	Монетарне золото та СПЗ	х	х	х	х
F.2	Готівкові гроші та депозити				
F.3	Цінні папери, крім акцій				
F.4	Кредити та позики				
F.5	Акції та інші види участі в капіталі				
F.6	Страхові технічні резерви				
F.7	Похідні фінансові інструменти та фондові опціони службовців				
F.8	Інша дебіторська/ кредиторська заборгованість				
BF.90	Чиста вартість фінансових активів		х	х	

Використання

Рахунки	Усього	Товари і послуги (ресурси)	S.2	S.1	S.15	S.14	S.13	S.12	S.11	Операції та балансуючі статті	
A	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Рахунок виробництва / зовнішній рахунок товарів і послуг			x	x	x	x	x	x	x	P.7	Імпорт товарів і послуг
		x		x	x	x	x	x	x	P.6	Експорт товарів і послуг
			x	x	x	x	x	x	x	P.1	Випуск (в основних цінах)
		x	x							P.2	Проміжне споживання
			x	x	x	x	x	x	x	D.21	Податки на продукти
			x	x	x	x	x	x	x	D.31	Субсидії на продукти
											Валова додана вартість/ валовий внутрішній продукт
		x	x								B.1g/ B.1*g
		x	x								Споживання основного капіталу
											P.51c
Рахунок утворення доходу		x	x							B.1n/ B.1*n	Зовнішнє сальдо товарів і послуг
				x	x	x	x	x	x	B.11	Оплата праці найманих працівників
		x								D.1	Податки на виробництво та імпорту тому числі
		x								D.2	податки на продукти інші податки, пов'язані з виробництвом
		x	x							D.21	Субсидії на виробництво та імпорту тому числі
		x								D.29	субсидії на продукти інші субсидії, пов'язані з виробництвом
		x	x							D.3	Субсидії на виробництво та імпорту тому числі
		x	x							D.31	субсидії на продукти інші субсидії, пов'язані з виробництвом
		x	x							D.39	В.2g, Валовий прибуток, В.3g змішаний дохід
		x	x							B.2n, B.3n	В.2n, Чистий прибуток, В.3n змішаний дохід

[illegible]

A	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Рахунок використання скоригованого наявного доходу	x	x	x	x	x	x	x	x	x	B.7g	Валовий скоригований наявний дохід
		x								D.8	Коригування на зміни чистої вартості активів ДГ у недержавних пенсійних фондах
		x	x		x			x	x	P.4	Фактичне кінцеве споживання
		x	x		x		x	x	x	P.41	у тому числі фактичне індивідуальне кінцеве споживання
		x	x		x	x		x	x	P.42	фактичне колективне кінцеве споживання
		x	x							B.8g	Валове заощадження
		x	x							B.8n	Чисте заощадження
		x		x	x	x	x	x	x	B.12	Поточне зовнішнє сальдо
	x	x	x	x	x	x	x	x	x	D.9r	Капітальні трансферти, одержані
	x	x	x	x	x	x	x	x	x	D.9p	Капітальні трансферти, сплачені
Рахунок капіталу		x	x							P.51g	Валове нагромадження основного капіталу
		x	x							P.51c	Споживання основного капіталу
		x	x							P.52	Зміна запасів матеріальних оборотних коштів
		x	x							P.53	Придбання за виключенням вибуття цінностей
											Придбання за виключенням вибуття невироблених нефінансових активів
		x								NP	Чисте кредитування (+),
		x								B.9	чисте запозичення (-)

Продовження додатка 14

A	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Фінансовий рахунок	x	x	x	x	x	x	x	x	x	DB.9	Статистична розбіжність
											Монетарне золото та спеціальні права
		x			x	x	x		x	F.1	запозичення
		x								F.2	Готівкові гроші та депозити
		x			x					F.3	Боргові цінні папери
		x			x					F.4	Кредити
											Акціонерний капітал та акції або паї
		x								F.5	інвестиційного фонду
											Страховання, пенсійні та стандартизовані гарантійні
		x					x			F.6	схеми
											Похідні фінансові інструменти та фондові
		x								F.7	опціони працівників
											Інша дебіторська/кредиторська
		x								F.8	заборгованість

Ресурси

Операції та балансуючі статті		S.11	S.12	S.13	S.14	S.15	S.1	S.2	Товари і послуги (використання)	Усього	Рахунки
А		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
P.7	Імпорт товарів і послуг	x	x	x	x	x	x		x		Рахунок виробництва / зовнішній рахунок товарів і послуг
P.6	Експорт товарів і послуг	x	x	x	x	x	x	x			
P.1	Випуск (в основних цінах)							x	x		
P.2	Проміжне споживання	x	x	x	x	x	x	x			
D.21	Податки на продукти	x	x		x	x		x	x		
D.31	Субсидії на продукти	x	x		x	x		x	x		
Валова додана вартість/валовий внутрішній продукт*								x	x		Рахунок утворення доходу
P.51c	Споживання основного капіталу	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
B.1n / B.1*n	Чиста додана вартість/чистий внутрішній продукт	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
B.11	Зовнішнє сальдо товарів і послуг	x	x	x	x	x	x		x		
D.1	Оплата праці найманих працівників	x	x	x		x		x	x		Рахунок розподілу первинного доходу
D.2	Податки на виробництво та імпорту у тому числі	x	x		x	x		x	x		
D.21	податки на продукти	x	x		x	x		x	x		
D.29	інші податки, пов'язані з виробництвом	x	x		x	x		x	x		
D.3	Субсидії на виробництво та імпорту у тому числі	x	x		x	x		x	x		
D.31	субсидії на продукти	x	x		x	x		x	x		
D.39	інші субсидії, пов'язані з виробництвом	x	x		x	x		x	x		
B.2g, B.3g	Валовий прибуток, змішаний дохід							x	x		
B.2n, B.3n	Чистий прибуток, змішаний дохід	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
D.4	Дохід від власності								x		

А		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Валове сальдо первинних доходів / валовий національний дохід											
B.5g / B.5*g	Чисте сальдо первинних доходів / чистий національний дохід							x	x		
B.5n / B.5*n	Поточні податки на доходи, майно тощо	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
D.5	Внески на соціальне страхування	x	x		x	x			x		
D.61	Соціальні допомоги, крім допомог у натурі				x			x	x		
D.62	Інші поточні трансферти	x	x	x		x			x		
D.7									x		
Валовий наявний дохід								x	x		
B.6g	Чистий наявний дохід	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
B.6n	Соціальні трансферти в натурі	x	x	x		x		x	x		
D.63											
Валовий скоригований наявний дохід											
B.7g	Чистий скоригований наявний дохід	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
B.7n		x	x	x	x	x	x	x	x	x	
B.6g	Валовий наявний дохід							x	x		
D.8	Коригування на зміни чистої вартості активів ДГ у недержавних пенсійних фондах								x		
P.3	Кінцеві споживчі витрати	x	x	x	x	x	x	x			
P.31	у тому числі індивідуальні споживчі витрати	x	x	x	x	x	x	x			
P.32	колективні споживчі витрати	x	x	x	x	x	x	x			
B.8g	Валове заощадження	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
B.8n	Чисте заощадження	x	x	x	x	x	x	x	x	x	

Рахунок вторинного розподілу доходу

Рахунок перерозподілу доходу в натурі

Рахунок використання наявного доходу

Продовження додатка 14

А		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
B.7g	Валовий скоригований наявний дохід							x	x		
	Коригування на зміни чистої вартості активів ДГ у недержавних пенсійних фондах								x		
	Фактичне кінцеве споживання	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
	у тому числі фактичне індивідуальне кінцеве споживання	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
P.41	фактичне колективне кінцеве споживання	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
P.42	Валове заощадження	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
B.8g	Чисте заощадження							x	x		
B.8n	Поточне зовнішнє сальдо	x	x	x	x	x	x		x		
B.12	Капітальні трансферти, одержані								x		
D.9r	Капітальні трансферти, сплачені								x		
D.9p	Валове нагромадження основного капіталу	x	x	x	x	x	x	x			
P.51g	Споживання основного капіталу	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
P.51c	Зміна запасів матеріальних оборотних коштів	x	x	x	x	x	x	x			
P.52	Придбання за виключенням вибуття цінностей	x	x	x	x	x	x	x			
P.53	Придбання за виключенням вибуття невироблених нефінансових активів	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
NP											

Рахунок використання скоригованого наявного доходу

Рахунок капіталу

А		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Чисте кредитування											
(+), чисте											
В.9	запозичення (-)								x		
DB.9	Статистична розбіжність								x		
	Монетарне золото та спеціальні права										
F.1	запозичення	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
F.2	Готівкові гроші та депозити	x		x	x	x			x		
F.3	Боргові цінні папери				x	x			x		
F.4	Кредити								x		
	Акціонерний капітал та акції або паї										
F.5	інвестиційного фонду			x	x	x			x		
	Страхування, пенсійні та стандартизовані										
F.6	гарантійні схеми	x		x	x	x			x		
	Похідні фінансові інструменти та фондові опціони										
F.7	працівників								x		
	Інша дебіторська/кредиторська										
F.8	заборгованість								x		

Фінансовий рахунок

Додаток 15
до Методологічних положень
(пункт 7 підрозділу 3 розділу IX)

Таблиця "Доходи та витрати населення"

	№ рядка	Код показників національних рахунків
Доходи – всього	1=2+3+4+5	
Заробітна плата (заробітна плата включаючи оплату праці із-за кордону).	2	D.11r (S.1+S.2)
Прибуток та змішаний дохід	3	B.2n, B3n
Дохід від власності, одержаний	4	D.4r
Соціальні допомоги та інші одержані поточні трансферти	5=6+7+8	
у тому числі		
соціальні допомоги (соціальні допомоги скориговані на зміну чистої вартості активів ДГ у недержавних пенсійних фондах)	6	D.62+D.8
інші поточні трансферти	7	D.7r
соціальні трансферти в натурі	8	D.63
Витрати та заощадження – всього	9=10+11+12+16+17	
Придбання товарів та послуг (фактичне індивідуальне споживання)	10	P.41
Дохід від власності, сплачений	11	D.4p
Поточні податки на доходи, майно та інші сплачені поточні трансферти	12=13+14+15	
у тому числі		
поточні податки на доходи, майно тощо	13	D.5
внески на соціальне страхування	14	D.613+D.614 або D.61-D.121-D.122
інші поточні трансферти	15	D.7p
Нагромадження нефінансових активів	16	P.51n+ P.52+ P.53+ NP -D.9r + D.9p
Приріст фінансових активів (чиста вартість фінансових активів)	17=18+19+20+*	BF.90
з них		
приріст грошових вкладів та заощаджень у цінних паперах	18	F.2+F.3+F.5
заощадження в іноземній валюті	19	
позики, одержані за виключенням погашених (–)	20	F.4
Наявний дохід (чистий наявний дохід скоригований на зміну чистої вартості активів ДГ у недержавних пенсійних фондах)	21=1-8-11-12	B.6n- D.8
Витрати	22=10+11+12	
Заощадження (приріст)	23=16+17	B.8n

* Інші фінансові активи (F.6+F.7+F.8).

Список використаних джерел

1. Закон України "Про державну статистику" від 17.09.1992 № 2614-XII [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2614-12>
2. Закон України "Про інформацію" від 02.10.1992 № 2657-XII. [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>.
3. Закон України "Про доступ до публічної інформації" від 13.01.2011 № 2939-VI [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2939-17>.
4. Закон України "Про захист персональних даних" від 01.06.2010 № 2297-VI [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main/2297-17>.
5. Принципи діяльності органів державної статистики, затверджені наказом Державного комітету статистики України від 14.06.2010 № 216 [Електронний ресурс]. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
6. Методологічні положення щодо забезпечення статистичної конфіденційності в органах державної статистики (наказ Держстату від 15.02.2017 № 41), [Електронний ресурс]. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
7. Система национальных счетов, 2008. Комиссия Европейских сообществ, МВФ, ОЭСР, ООН, Всемирный банк, Нью-Йорк, 2009. [Електронний ресурс]. URL: <http://unstats.un.org/unsd/nationalaccount/sna2008.asp> – Назва з титул. екрана.
8. Європейська система національних та регіональних рахунків. – Євростат. – 2010. / The European System of Regional and National Accounts. – Eurostat. 2010. – Regulation (EU) No 549/2013 21 May 2013. [Електронний ресурс]. URL: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_OFFPUB/KS-02-13-269/EN/KS-02-13-269-EN.PDF – Назва з титул. екрана.
9. Методологічні положення розрахунку валового внутрішнього продукту (наказ Держстату від 17.09.2018 № 187) [Електронний ресурс]. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
10. Методологічні положення з організації державного статистичного спостереження Таблиця "витрати-випуск" (наказ Держстату від 01.11.2018 № 236) [Електронний ресурс]. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
11. Методологічні положення обчислення обсягів економіки, яка безпосередньо не спостерігається (наказ Держкомстату від 31.12.2004 № 680), [Електронний ресурс]. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

12. Методологічні положення оновленої версії системи національних рахунків 2008 року (наказ Держстату від 17.12.2013 № 398), [Електронний ресурс]. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
13. Методологічні положення щодо організації робіт за Програмою міжнародних зіставлень 2017 року (наказ Держстату від 27.06.2018 № 113), [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
14. Класифікація інституційних секторів економіки України (Наказ Держстату від 03.12.2014 № 378 зі змінами, внесеними наказом Держстату від 25.02.2020 № 85) [Електронний ресурс]. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
15. Національний класифікатор "Класифікація видів економічної діяльності" (наказ Держспоживстандарту від 11.10.2010 № 457 із змінами, внесеними наказом Держспоживстандарту від 29.11.2010 № 530) [Електронний ресурс]. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
16. Класифікація індивідуального споживання за цілями (Наказ Держкомстату від 29.12.2007 № 480) [Електронний ресурс]. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.